

Omakoti

KESKI-POHJANMAA » NUMERO 1/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Yksityiset terveyspalvelut hyvinvointia tukemassa

Kattoremontin voi toteuttaa
talvellakin

12

Häiriötilanteisiin varautuminen
alkaa kotoa

18

NESTE

Neste öljyt nyt
myös meiltä!
Kysy tarjous!

AKU

AKU-KÄRRYT & TRAIKUT

Hitsatulla ja upposinkityllä rungolla

TAKUU 2 VUOTTA

japa

JAPA-KLAPIKONEET

Ammattilaiselle ja tarveharrastajalle

AGCO
SUOMI

Soita ja kysy lisää tai tule paikanpäälle tutustumaan!

Kauppakaari 8, Kokkola
Daniel Mattsson, 040 145 5588
Jerker Mattsson, 040 725 4036

Tarjoushinnat voimassa niin kauan kuin tavaraa riittää.

Meiltä laadukasta valmisbetonia!

Toimitamme valmisbetonia julkiselle- ja rakennus- sektorille sekä yksityisrakentajille ja teollisuudelle. Nopeasti ja kätevästi!

S-Betoni Ab Oy. Lepplax
Daniel Sundström
040 7273960
daniel.sundstrom@s-betoni.fi
www.s-betoni.fi

Alan vahva betonitoimittaja!

TAKKAHUONE
EUROOPAN PARHAAT TULISIJAT

Lämpöä aidolla tulella!
Säästä sähköä!

Contura

Kaikki varastomallit nyt

-15%

kampanjahintaan!

Meiltä kokonaispaketti, vanhan tulisijan purku ja uuden asennus

www.takkahuone.com

www.flintstones.fi | p. 050 056 1237 | info@flintstones.fi

Showroom ja myymälä:
Pohjanlahdentie 37, Pietarsaari.
Avoimna joka päivä 7-22
ilman ajanvarausta.

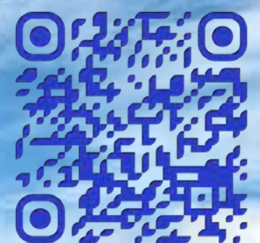
Mini-Mani näyttelytila:
Tehtaankatu 43, Kokkola.
Avoimna Mini-Manin
aukiolojen mukaisesti.

 KAUSTINEN

www.kaustinen.fi

Katso!

..miltä asuminen
Kaustisella näyttää!

HAAVEISSA OMA KOTI?

RAKENNA MONIPUOLISTEN
PALVELUJEN KUNTAAN

KAUSTISELLE!

**Tonttitarjonta
Kaustisella :**

LAATU | LUOVUUS | LUONNOLLISUUS

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026	vko	7
Nro 2/2026	vko	15
Nro 3/2026	vko	21
Nro 4/2026	vko	32
Nro 5/2026	vko	41

Jakelu ja levikki

Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Kannuksen,
Kaukaisen, Kokkolan ja
Toholammen taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja

Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja

Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti

Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus

Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino

Sanomala Oy

Etukannen kuva

Joona Kotilainen / Kuvia
Suomesta

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Freepik

Tässä lehdessä

- 3** Pääkirjoitus
- 4** Ajankohtaista
- 6** Yksityiset terveyspalvelut
- 8** Omakotiasumisen lakikiemuroita
- 10** Ylimääräinen kylpyhuone omakotitaloon
- 12** Kattoremontti talvella
- 15** Kodin arvoa nostavat remontit
- 17** Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 18** Kodin paloturvallisuus ja varautuminen
- 20** Tavarankarsiminen
- 22** Ajanviete
- 23** Lakipalsta

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Laittaako sähkön tehomaksu arjen uusiksi?

Energiavirasto julkaisi loppuvuodesta 2025 määräysluonnoksen, joka sai monen omakotiasujan niskakarvat nousemaan pystyyn. Luonnos sisälsi ehdotuksen sähkön tehomaksusta eli ylimääräisestä lisämaksusta, jonka sähköyhtiön asiakas joutuisi maksamaan kulutushuipusta kuukaudelle, mikäli hänen sähkönsiirtosopimuksensa siis moisen tehomaksun sisältää.

Ehdotuksen mukaan tehomaksu määräytyisi jatkossa 15 minuutin huipputehon mukaan viisi kilowattia ylittävän tehon osalta. Muun muassa Omakotiliitto älähti asiasta heti tuoreeltaan, pitäen esitettyä viiden kilowatin tehomaksurajaa aivan liian alhaisena tavanomaiseen arkikäyttöön nähden. Esimerkiksi samanaikainen sähköauton lataus ja sähkökiukaan lämmitys, suihkussa käynti ja ruuan valmistus uunissa nostavat omakotitalon kulutuksen äkkiä esitetyn rajan yli. Myös huipputehon 15 minuutin mittausaikaa pidettiin liian lyhyenä.

Määräyksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2029, mutta sähköverkkoyhtiöt voivat alkaa noudattaa sitä vaikka jo tänä vuonna, kun määräys on hyväksytty. Perimmiltään tavoitteena on tasoittaa sähkönkäytön tehohuippuja ja näin tasapainottaa sähköverkkomme kuormitusta. Toteutuessaan määräys tulee kuitenkin edellyttämään omakotiasujilta uudenlaista ajattelua arkeen, ja kenties uusia teknologisia ratkaisuja tuomaan joustoja ja suunnitelmallisuutta sähkönkulutukseen.

Lämpimin terveisin,
Petri Kaukonen

päätoimittaja

Kokkolattia AHOLA OY

Laminaatin ja parketin
asennukset, puulattioiden
hionta ja pintakäsittely.

Kokkolattia Ahola Oy
www.kokkolattia.fi
puh. 050 564 8831

NUNNAUUNI

**MYynti,
ASENNUS
JA HUOLTO**

- tilaa ilmainen
mitoituskäynti

uunimestari
Pentti Porrassalmi
0400 866 180
pentti.porrassalmi@gmail.com

Kälviä - Keski-Pohjanmaa

» LYHYESTI

Halpalaitteiden paloriskit unohtuvat helposti ostohuumassa

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva muistutti marraskuussa, aivan joulun ostoshuuman ja Black Fridayn alla, että halpaverkkokaupoista tilatut sähkölaitteet voivat aiheuttaa paloriskin ja sähköiskun vaaran.

Nettishoppailu voi säästää aikaa, rahaa ja vai-vaa, mutta vain, jos ostokset tehdään harkiten. Hetken huumassa tehty tilaus voi johtaa petty-mykseen tai jopa suurvahinkoon, jos esimerkik-si edullisesti ostettuun sähkölaitteeseen tulee vika.

Sähkön aiheuttamat rakennuspalot ja raken-nuspalovaarat aiheuttavat Turvallisuus- ja ke-mikaaliviraston Tukesin mukaan pelastuslaitok-sille vuosittain yli 2 000 hälytystehtävää. Tur-vassa on havaittu, että sähkölaitteiden ja laturien vioista aiheutuvat tulipalot ovat olleet kasvussa.

– Osassa tapauksista laite on tilattu halpa-verkkokaupasta. Vaikka vahinkoja korvataan, ne aiheuttavat aina huolta ja harmia ja joskus me-netyksiä, joita raha ei korvaa, sanoo Turvan pal-velupäällikkö **Matti Hämäläinen**.

Tulipaloriski voi syntyä, jos laitteessa on val-mistusvirhe, huonolaatuisia osia tai se ei kestä Suomen sähköverkon jännitettä. Erityisesti hal-patuotteissa voi olla puutteita ylikuumenemis-suojauksessa, ja laturit voivat aiheuttaa oikosu-lun tai ylikuumenemisen.

– Halpaverkkokaupasta tilatun laitteen aihe-uttama tulipalo on pahimmillaan tuhonnut koko kodin. Eräässä tapauksessa latauksessa ollut sähkölaite johti yli 300 000 euron palovahin-koon. Turvallisuudesta säästäminen voi lopulta koitua erittäin kalliiksi, Hämäläinen jatkaa.

Muista nämä turvallisuusvinkit sähkölaitteiden kanssa

Turvallinen ostaminen alkaa luotettavasta verk-kokaupasta. Varmista, että verkkokauppa on tunnettu ja toimii EU:n lainsäädännön mukai-sesti. Epäilyttävän halpa hinta voi tarkoittaa, että tuotetta ei ole testattu turvallisuusstandar-dien mukaan.

Tuotteiden latureina on suositeltavaa käyttää ainoastaan alkuperäisiä, laadukkaita latureita.

Tulipaloriskin voivat aiheuttaa myös vikaantu-neet sähkölaitteet, kuten televisio, tietokoneet, kylmälaitteet, pesukoneet ja laturit. Jos jotain vikoja ilmenee, pistorasia tai laite tulee ottaa pois käytöstä ja tutkituttaa vika ammattilaisel-la mahdollisimman pian vian havaitsemisen jäl-keen.

Toimi oikein sähköpalon sattuessa

Katkaise virta mahdollisimman nopeasti. Irrota laitteen virtapistoke, jos se on turvallista.

Jos pistoketta ei voi irrottaa, sulje tai irrota su-lake virran katkaisemiseksi.

Tukahduta alkava palo käsisammuttimella, sammutuspeitteellä tai paksulla matolla (ei kui-tenkaan muovi- tai tekokuitumatolla).

Huomioi, että akkulaitteiden palo voi olla eri-tyisen vaikea sammuttaa itse.

Tulipalotilanteessa tärkeintä on huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta. Jos palo leviää tai on hallitsematon, poistu välittömäs-ti, sulje ovet perässäsi ja soita hätänumeroon 112.

Tilkkuihu mahdollistaa luovuuden ja kierrätyksen

Taitoliitto valitsi vuoden 2026 kä-sityötekniikaksi tilkkuilun. Tilkkui-lussa eli tilkkutöissä yhdistyvät pe-rinteet ja rajaton määrä luovuut-ta. Lisäksi tilkkutyöt antavat hyvän mahdollisuuden hyödyntää huk-ka- ja ylijäämämateriaaleja käsityöhar-rastuksessa.

– Tilkkutöihin voi hyvin käyttää uusien materiaalien sijaan myös muista käsitöistä jääneitä kan-gaspaloja tai kierrätysmateriaale-ja. Näin sellaisetkin palat, joita ei muuten voisi hyödyntää, tulevat järkevään käyttöön, sanoo Taitoliit-ton toiminnanjohtaja **Minna Hyy-tiäinen**.

– Ajan saatossa olemme osin ka-dottaneet ymmärryksen materi-aalien arvokkuudesta. Nyt on hyvä hetki pysähtyä pohtimaan neit-seellisten materiaalien tuotannon ympäristökuormaa sekä tekstiili-teollisuuden ylijäämämateriaalien hyötykäyttöä. Kaikenlainen mate-riaalien elinkaaren pidentäminen

on vastuullisempaa kuluttamista.

Käytännön tarpeista luovaksi taiteeksi ja harrastukseksi

Monipuoliset tekniikat avaavat tilkkutöistä kiinnostuneelle lähes rajattomasti erilaisia tapoja, kurin-alaisesta ja tarkasta mallin mukai-sesta ompelusta vapaaseen tilkku-maalaukseen. Kierrätysmateriaa-lien käytössä tilkkuompeleijan kan-nattaa kiinnittää huomiota mate-riaalien laatuun: tilkkutyössä kan-kaiden olisi hyvä olla keskenään samanpaksuisia ja -laatuisia.

Suomessa tilkkutöiden perinne on saanut vaikutteita muun muas-sa Pohjois-Amerikkaan suuntau-tuneen siirtolaisuuden ja paluu-muuton myötä, joka toi vaikutteita 1900-luvun alkupuolella erityises-ti Pohjanmaan rannikkoseuduille. Teollisen tekstiilituotannon ja talo-udellisten muutosten myötä koti-talouksien tilkkutyöt ovat muuttu-

neet välttämättömästä tarpeesta harrastukseksi.

Nykyään tilkkutyötä tehdään sekä perinteisin mallein että hy-vin modernina, taiteellisenä ilmai-suna. Suomessakin toimii useita tilkkukiltoja, joissa tilkkuihu on mitä suuremmassa määrin myös yhteisöllistä oppimista ja taitojen jaka-

mista.

Tilkkutyö ei ole siis vain tekniika – se on ajattelutapa, jossa jokai-nen pala on mahdollisuus, kuvailee Taitoliitto. Ei ole yhtä oikeaa tapaa tehdä tilkkutöitä, vaan tilkkuilussa tärkeää on erilaisten tekniikoiden, materiaalivalintojen ja tapojen hy-väksyminen.

Erik Mclean / Unsplash

Kiinteistöjen järjestelmät kuntoon ennen pakkasia

Järkevää kiinteistön ylläpitoa on varmistaa kaikkien laitteiden ja järjestelmien toiminta jo ennen kovinta talvea. Motiva nosti aiheen esille tiedotteessaan jo loppuvuodesta ja korosti, että myös energiankulutus pysyy kurissa, kun laitteet ja järjestelmät toimivat oikein. Oikeat säädöt ja asetukset pitävät niin ikään huolta tilojen viihtyisyydestä.

– Rakennusta ei pidä lämmittää tuloilman kautta, jollei kyseessä ole ilmalämmitteinen kohde. Eli tuloilman sopiva lämpötila kannattaa asettaa välille 16–18 celsiusastetta. Näin ilma vaihtuu tehokkaasti eri tiloissa eikä lämmin ilma jää katonrajaan. Tuloilma lämpenee huonetilassa sitten sopivaksi lämmitysjärjestelmän avulla, muistuttaa asiantuntija **Minna Tolvanen** Motivasta.

Tarkista, varmista ja säädä oikein

Kun ilmanvaihdon nestekiertoinen lämmöntalteenottojärjestelmä on puhdas ja sen LTO-pii-

rin glykolipitoisuus oikea, se toimii tehokkaasti. Muun tyyppisissä LTO-malleissa puhtauden lisäksi keskeistä on tiiveyden varmistaminen.

– Erityisesti talvella tarpeenmukaisesta ilmanvaihdosta on hyötyä, jottei tuhlata turhaan energiaa. Myös lämpötilat kannattaa säätää tilakohtaisesti. Oleskelutiloissa oikea lämpötila on 20–21 C, porrashuoneissa 16–18 C ja muissa tiloissa, kuten varastoissa 10–12 C. Autotalissa riittää 5 C, Tolvanen lisää.

Sähköisiä lisälämmittimiä ei normaalisti tarvita, kun lämmitysverkosto on tasapainossa ja toimii suunnitellusti. Ennakoivassa lämmityksessä varataan lämpöä rakennukseen ennen pakkasjaksoa tai sähkön hintapiikkejä, erityisesti sähkölämmitys- tai lämpöpumppukohteisissa.

Sähkön tehopiikkejä voi pienentää esimerkiksi ajoittamalla ilmanvaihtolaitteiden käynnistymisen eri ajankohtiin. Myös autosähköla-
taukseen voi tarvittaessa asettaa rajoituksia.

Samalla tasaantuu tehontarve. Lämpöpumppujen ja muiden lämmityslaitteiden toiminta on varmistettava ja tarvittaessa huolehdittava huollosta ennen kovimpia pakkupakkasia. Lämpöpumpun toimintaa kannattaa seurata ja vikailmoituksiin reagoida pikaisesti, jottei lämpöpumppu jää tuottamaan lämpöä sähkövastuksilla.

Automaatio ja anturit tarkistuslistalle

Hybridilämmityksessä säädöt ja automaatio ovat keskeisiä. On harkittava tarkkaan, milloin kannattaa hyödyntää lämpöpumppua ja milloin kaukolämpöä. Erityisesti uusien asennusten jälkeen on varmistettava ohjauksen toimivuus. Automaatiota kannattaa seurata ja mitausantureiden toiminta korjata tarvittaessa. Kiinteistöjen käyttäjiltä voi kysyä palautetta tilojen viihtyisyydestä, rakennuksen toiminnasta ja sisäilmasta.

Kaukosäädin on kodin yllättävä bakteeripesäke

Milloin olet viimeksi puhdistanut television kaukosäätimen? Siivousyritys Koti Puhtaaksi Oy:n toimitusjohtaja **Reetta Alastalo** epäilee, että suurin osa suomalaisista ei osaa vastata kysymykseen. Kaukosäädin on kuitenkin monen yllätykseksi yksi kodin likaisimmista esineistä.

– Kaukosäädintä kosketaan päivittäin, mutta sen puhdistaminen unohtuu helposti. Kun useat ihmiset käyttävät samaa laitetta, bakteerit kulkeutuvat kädestä toiseen ja pöpöt leviävät, Alastalo kertoo.

Sykyisin flunssien, norovirusten ja muiden tautien leviämiskäsi on erityisen suuri. Yksinkertaisilla toimilla, kuten kaukosäätimen säännöllisellä puhdistamisella, voi vähentää tartuntojen määrää kotona.

– Kodin siivouksessa keskitytään usein näkyvästi likaisiin kohteisiin, kuten lattioihin ja tasoihin. Todelliset bakteeripesäkkeet ovat kuitenkin usein esineitä, jotka eivät näytä likaisilta, mutta joita kosketaan jatkuvasti. Kaukosäätimen pyyhkiminen kerran viikossa ja sairastelukauden aikana useamminkin voi eh-

käistä koko perheen sairastumista, Alastalo sanoo.

Puhdista myös kahvat, nupit ja valokatkaisijat

Näppärimmin kaukosäätimen puhdistus onnistuu kevyesti kostealla siivousliinalla ja vanupuikolla, jolla pieniinkin väleihin pääsee käsiksi. Halutessaan kaukosäätimen voi myös desinfioida pyyhkimällä sen talouspaperilla ja tipalla käsidesiä. Alastalo muistuttaa, että patterit tulee aina poistaa laitteesta ennen puhdistuksen aloittamista ja antaa laitteen kuivata kunnolla ennen niiden takaisin laittamista.

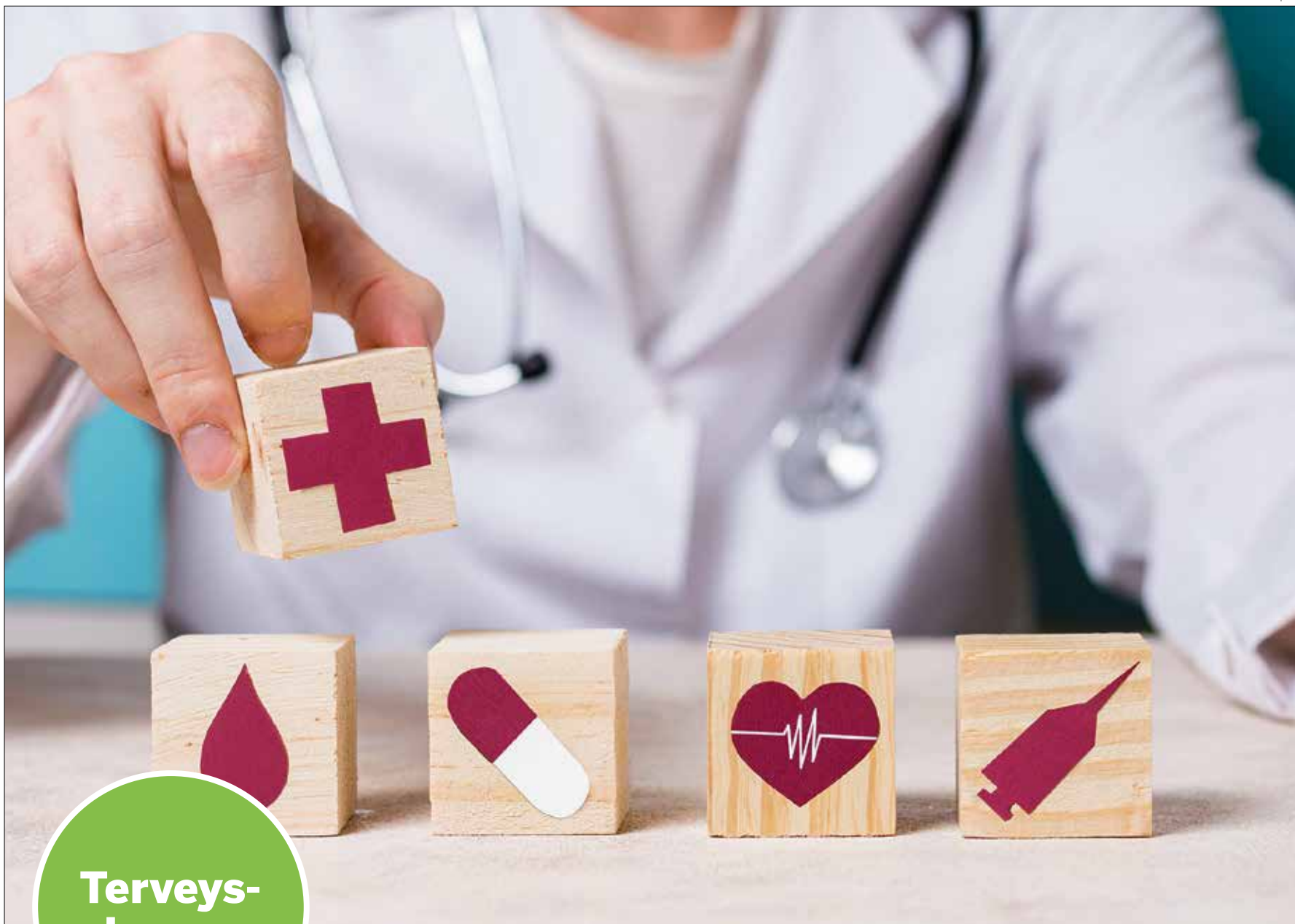
Kaukosäätimen lisäksi säännöllinen puhdistus kannattaa tehdä myös tietokoneen näppäimistölle, hiirelle ja pelikonsoleille sekä valokatkaisijoille, kahvoille ja kodinkoneiden nupeille.

– Tiheästä käsi- ja kasienpesusta ei juuri ole hyötyä, jos päivittäin koskettavat esineet jäävät puhdistamatta, Alastalo toteaa.

Flunssakaudella hän neuvoo kiinnittämään huomiota myös tiheään käsipyyhkeiden ja siivousliinojen pesuun.

Freepik

**Terveys-
teema**

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Terveysttä ja hyvinvointia – mutta mistä?

Suomen julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut ovat myllerryksessä samalla kun väestö ikääntyy, ylipainon määrä on nousussa ja kokemus henkisestä kuormituksesta kasvanut. Muutospaineissa myös yksityisten terveyspalveluiden rooli suomalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä on menossa uusiksi.

TILAA KELA-TAKSI

Perhonjokilaakson alueella ilmaisesta

NUMEROSTA 0800 415 720

Palvelun tuottaa Tampereen Aluetaksi Oy

PAIKALLINEN JA PALVELEVA

VIIPERIN Juho 045 112 5980

TAKSI Petri 040 767 7004

On hyvin tunnettu tosiasia, että uudenvuodenlupauksilla on tapana saada kuntosalit täyttymään alkuvuodesta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vaikuttaa kiinnostavan suomalaisia kuitenkin jo muiltakin osin – ja hyvä niin. Esimerkiksi vuonna 2024 julkaistut ruokasuositukset näkyivät lihajalosteiden ja leikkeleiden myynnissä, jonka marraskuussa kerrottiin kääntyneen viime vuoden aikana laskuun.

Samaan aikaan sosiaali- ja terveyspalvelumme ovat kuitenkin myllerryksessä. Sosiaali- ja terveysministeriö

(STM) julkaisi syksyllä vuoteen 2040 ulottuvan sote-visiona, jossa tuotiin esille sote-palveluiden ydinongelmia. Visiossa todettiin muun muassa palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden olevan nykyisellään riittämätön, ja monikanavaisen sote-järjestelmän vaikea ohjata.

Tilanteeseen tavoiteltiin korjausliikettä perustamalla hyvinvointialueet, joihin on kuitenkin kohdistunut viime vuosina suuria säästöpaineita. Vaikka sote-uudistus koski varsinaisesti vain julkisia palveluita, se on vaikutta-

nut myös alan yksityisiin toimijoihin. Toimiala on yleisesti suurten muutosten äärellä, toteaa terveystalvetoimintajohtaja, asiantuntijalääkäri **Emma Kajander** Hyvinvointiala Hali ry:stä.

– Kaikki, mikä tapahtuu julkisissa sotepalveluissa, oli se sitten hyvää tai huonoa, heijastuu yksityisiin palveluihin ja niiden kysyntään.

Yksityinen sektori tuottaa osan julkisista palveluista

Hyvinvointiala Hali ry edustaa sosiaali- ja terveysalan yrityksiä, yhdistyksiä ja järjestöjä, jäseninään noin 1500 alan toimijaa. Emma Kajander kertoo jäsenkunnan sisältävän niin suurimpia sotealan yrityksiä kuin esimerkiksi pieniä hoiva-alan palveluntuottajia.

– Jäsenemme tuottavat aika paljon myös julkisia palveluita. Hoivapalveluja ostetaan vaikka näiltä yksityisiltä palveluntuottajilta.

Sosiaali- ja terveysministeriön sotevisio nostikin esille myös niin sanotun monituottajuuden roolin palveluiden saatavuudessa. Kajander toteaa, että monituottajuutta tarvitaan, jotta hyvinvointialueiden vastuulla olevat palvelut voidaan ylipäättään järjestää.

– Niitä voivat tuottaa sekä hyvinvointialueet itse, mutta myös yksityiset yritykset, järjestöt ja itsenäiset ammatinharjoittajat.

Hyvinvointialueet ovat kuitenkin ryhtyneet säästämään myös ostopalveluista, mikä voi pahimmillaan ennen pitkää heikentää palvelujen saatavuutta. Yhtenä ratkaisuna rajallisiin sote-resursseihin Kajander esittää valinnanvapausmallia, jossa soten rahavirratt seuraisivat asiakasta tämän haluaman palveluntuottajan pariin. Näin voitaisiin kenties saada myös uusia pieniä palveluntuottajia niille paikkakunnille, joissa hyvinvointialueet ovat lakkauttaneet terveyskeskuksen.

– Ei tarvitsisi aina olla isoa sotekeskusta kaikkine palveluineen, vaan aika monelle voisi riittää peruspalveluna, että olisi lääkäri-hoitaja -pari.

Työvoiman saatavuudessa odotettavissa haasteita

Hyvinvointialueiden viimeaikaiset säästökuurit ja henkilöstövähennykset ovat Kajanderin mukaan johtaneet vähän yllättäenkin siihen, että tällä hetkellä työvoimaa on sote-sektorilla yhtäkkiä poikkeuksellisen hyvin saatavilla.

– Nyt juuri sattuu olemaan tällainen suvantovaihe. Hyvinvointialueet ovat säästäneet myös siinä, että on ollut ennätyksellisen paljon yt-neuvotteluja ja vähennetty työntekijöitä.

Vaikka sotealan työvoiman saanti on tällä hetkellä hyvä, tilanne todennäköisesti muuttuu lähitulevaisuudessa. Kajander arvioi alan ammatillisista tulevan suuri pula jo ennen 2030-lukua.

– Se johtuu siitä, että väestö vanhenee niin paljon, että palvelun- ja hoivantarve kasvaa ja hoidontarve kasvaa. Pienemmät ikäluokat eivät voi olla sellaisia, että kaikki niissä koulutautuvat sote-alalle.

Vaikka tekoälystä ja teknologian kehityksestä odotetaan helpotusta tilanteeseen, työvoiman riittävyys tulee leikin hänen mukaansa olemaan lähivuosikymmeninä yksi alan suurimpia haasteita.

Kelan valinnanvapauskokeilu on koettu toimivaksi

Kela aloitti syyskuussa 2025 valinnanvapauskokeilun, jonka puitteissa 65 vuotta täyttäneet voivat käydä yksityisellä yleislääkärillä julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun hinnalla. Kokeilun sisältämien käyntien määrä kuten niihin sisällytetyt tutkimukset ovat kuitenkin rajallisia.

Haastattelun hetkellä marraskuussa kokeilua oli takana runsas pari kuukautta. Emma Kajander toteaa kokeilun käynnistyneen hyvin.

– Arviomme mukaan ensimmäisen parin kuukauden aikana sen piirissä on luultavasti tehty suunnilleen 20 000 käyntiä.

Heidän tietonsa pohjautuvat kuitenkin osin Hali ry:n jäseniltä kerättyyn tietoon. Kajander huomauttaa Kelan tilastojen perustuvan korvausten maksuhetkeen eikä asiakaskäynnin ajankohtaan, joten ne laahaavat hieman jäljessä. Jäsenet ovat keränneet myös palautetta asiakkailtaan.

– Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä siihen, että hoitoon on päässyt nopeasti ja että he ovat itse saaneet määritellä hoidon tarpeen.

Kajanderin näkemyksen mukaan myös palveluntuottajat ovat olleet kokeiluun tyytyväisiä. Etenkin järkevän kattohinnan määrittely eri tutkimustoimenpiteille on vaatinut tarkkaa harkintaa. Hän pitää sitä kuitenkin onnistuneena.

– Tähän on lähtenyt mukaan hyvin satoja palveluntuottajia ympäri Suomen – mutta ei mitenkään yltiöpäisen innostuneena, mikä viittaisi siihen että korvaustaso olisi liian korkea.

Valinnanvapauskokeilu antaa tilaa myös päivilyksille

Kajander kehuu valinnanvapauskokeilun suunnittelua onnistuneeksi. Joustavana sitä voidaan tarvittaessa päivittää, mikäli muutostarpeita ilmenee, ja uusien palveluntuottajien on helppoa liittyä siihen mukaan myöhemminkin. Hän uskookin uusienkin toimijoiden innostuvan nähdessään miten esimerkiksi suuremmat ovat onnistuneet.

– Ja voi jopa muodostua ihan uusia yrityksiä, jotka ovat huomanneet, että tässä voi olla heille mahdollisuus toimia markkinoilla.

Kajander kertoo pohtineensa aluksi, oliko kokeiluun sisällytetty tutkimusvalikoima liian suppea laboratoriokokeiden ja erityisesti röntgentutkimuksen suhteen. Sillä on kuitenkin pärjätty hänen mukaansa yllättävän hyvin.

– Uskon, että kun kokeilussa mennään vähän pidemmälle, pitää kuitenkin keskustella olisiko siihen järkevää sisällyttää enemmän kuin kolme käyntiä vuodessa.

Smart Siivous.fi

Fiksumpaa Arkea myös kotitalkkari palveluilla!

Kaikki siivous- ja kotityöpalvelut
fiksusti & siististi! (Myös Alv 0 % -palvelut)

Ota Yhteyttä!

050 535 5611

050 305 0077

Vaikka sotealan työvoiman saanti on tällä hetkellä hyvä, tilanne todennäköisesti muuttuu lähitulevaisuudessa.

Vaikka vain harva tarvitsee niin paljon palveluita, hoidon jatkuvuuden vuoksi hänen mielestään olisi arvokasta, että asiakkaat voisivat jatkaa hoitoaan samassa paikassa. Nyt asiakas voi käydä kolme ensimmäistä kertaa yksityisellä, mutta joutuu sen jälkeen jatkamaan hoitoaan julkisella puolella.

Terveyspalveluiden trendinä digitaalinen seuranta

Kajander toteaa monien olevan hyvin kiinnostuneita hoitamaan terveytään ja ennaltaehkäisemään vaivoja. Vastaanotoilla on huomattu entistä useampien asiakkaiden harrastama terveyden ja kunnon optimointi ja digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisen terveyden seurannassa.

– Ja he myös käyttävät erilaisia apuvälineitä siihen; älykelloja, unen monitorointia ja aktiivisuuden monitorointia, tämän tyyppistä. Kyllä ne tulevat esille esimerkiksi siellä lääkärin vastaanotolla ihan eri tavalla kuin 10

vuotta sitten.

Yksityisten terveystalvetoimintapaino on Kajanderin mukaan edelleen perinteisessä terveydenhuollossa. Asiakkaat kuitenkin hakeutuvat nykyisin terveystalvetoimintapaino ollessaan huolissaan esimerkiksi muuttuneesta pulssiprofiilistaan tai heikentyneestä unenlaadusta.

– Ja sitten ollaan hyvin kiinnostuneita siitä miten pitäisi syödä, ja mittautamaan erilaisia pitoisuuksia veressä.

Samalla väestön ikääntyminen, suomalaisten kasvanut ylipaino ja yleistynyt liikkumattomuus ovat olleet jo pitkään terveysalan haasteina. Kajander mainitsee yhtenä riskitekijänä myös istumatyön. Asia ei kuitenkaan ratkea tuijottamalla sitä, miten paljon viikkoonsa saa mahdutettua suunniteltua liikunnan harrastamista. Sen sijaan hän kehottaisi ihmisiä panostamaan aktiiviseen arkeen.

– Kaikki sellainen kävely, tekeminen ja puuhastelu on äärimmäisen hyvä. Ja mitä enemmän on ikää, sitä tärkeämpää on, että pysyy myös liikkeellä. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Omakotiasumisen lakikiemuroita

Naapuruussuhdelaki ja yleinen järjestyslaki toimivat yleisinä ohjenuorina myös omakotialueilla ja määrittelevät omakotiasujan oikeuksia ja velvollisuuksia. Naapureiden kesken voi silti syntyä erimielisyyksiä arkisistakin asioista.

'Kotini on linnani' kuuluu sanonta.

Omakotitalossakaan ei voi kuitenkaan asua täysin omavaltaisesti itsevaltiaana tai naapureistaan piittamatta. Omakotiasujalle on säilytetty monia velvollisuuksia: esimerkiksi jätelaki edellyttää omakotitaloasujia lajittelemaan biojätteensä yli 10 000 asukkaan taajamissa, ja hulevedetkin on hallittava tontilla niin, ettei niistä koidu haittaa naapureille.

Tiiviisti rakennetulla omakotialueella oma tonttikaan ei anna automaattisesti oikeutta aivan mihin tahansa; pihalla ei voi muun muassa säilöä liutaa autonromuja tai suurikokoista venettä, eikä autotallissa säilyttää isoja määriä polttoainetta. Peräkärryä tai asun-

tovaunua saa kyllä säilyttää pihalla, mutta ei asua siinä pysyvästi. Jos tontilla on kaavaan merkittyjä puita, niitäkään ei voi kaataa omin luvin.

Mikäli omakotiasuja ei pysyttelee ruodussa esimerkiksi edellä mainittujen asioiden osalta, naapurisopu voi olla koetuksella. Kuka tahansa kuntalainen voi tarvittaessa pyytää kunnan rakennusvalvontaviranomaisia tarkastamaan kiinteistökohdetta, ja nämä voivat myös puuttua saamiinsa valituksiin.

Olipa kyseessä sitten luvaton raja-aita, naapurin pihaa varjostava puu tai naapuritontille valuvat vedet, pitkittävät naapuririidat voidaan välttää, kunhan yhteisistä säännöistä pi-

detään kiinni – ja asioista ollaan valmiita keskustelemaan.

Häiritsevä melu ja siisteys yleisiä riidanaiheita

Omakotialueiden tyypillisiä riidanaiheita ovat kiinteistöjen ja hallintaluokkien rajoille sijoittuvat asiat kuten aidat ja kasvillisuus, kertoo hankepäällikön sijainen **Irja Hanelius** Asumisrauhan keskukselta.

Aiemmin Naapuruussovittelun keskuksena tunnettu Asumisrauhan keskus on tarjonnut neuvontaa ja sovittelua asumiseen tai naapuruuteen liittyvien riita- ja konfliktitilanteiden käsittelyyn jo reilut kymmenkunta

vuotta. Heillä on siis kattava käsitys siitä, millaiset asiat kiristävät naapureiden välejä pientaloalueilla.

– Muita riitatilanteita aiheuttavia asioita ovat naapurista kantautuvat äänet kuten koirien haukkuminen, naapurin piha-alueen siisteys, lämmitysjärjestelmiin liittyvät asiat ja häiritseväksi koettu käyttäytyminen, Hanelius lisää.

Talvisin naapuruussuhteita voivat koetella puolestaan esimerkiksi puunpolton päästöt ja lumenluonnista aiheutuvien lumikasojen sijoittaminen tontilla. Hanelius toteaa konfliktin aiheuttaneen asian määrittelyn olevan kuitenkin usein haastavaa. Tilanteiden pitkittyessä on yleensä ta-

pahtunut jo paljon ja vuorovaikutus naapureiden välillä mennyt rikki.

- Esimerkiksi aitatilanteessa voi tilanne konfliktoitua ei vain itse aidasta vaan siitä syystä, että tieto aitamuutoksesta tulee naapurille suoraan rakennusviranomaisilta eikä naapurilta.

Erilaiset laintulkinnat usein riidan juurisyynä

Muun muassa naapuruussuhdelaki ja yleinen järjestyslaki määrittelevät, mitä omakotiasuja voi tontillaan tehdä. Siinä vaiheessa, kun asiakkaat ottavat yhteyttä Asumisrauhan keskuksen, konfliktia on Haneliuksen mukaan usein jo yritettykin ratkaista vetoamalla lakiin ja sääntöihin.

- Ratkaisua ei ole kuitenkaan lakipykälistä löytynyt, koska naapurit ovat tulkinneet niitä eri tavalla tai konfliktin syynä on eriävät näkemykset asian vakavuudesta.
- Siksi sovittelussa ratkaisua ei ryhdytä hakemaan lakikirjoista vaan osapuolten tarpeista lähtien, keskustellen sovittelijan avulla.
- Jos asiakkaat haluavat nimenomaan tietää enemmän asiaa koskevista lainsäädännöstä tai varmistua juridisista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, ohjaamme heidät juriidiikan asiantuntijapalveluihin.

Uusi rakennuslaki ei poistanut kaikkia velvoitteita

Helsingin Sanomat uutisoi syksyllä naapuririidasta, joka oli aiheutunut omakotitalon omistajan rakennettua autotallinsa liian lähelle naapuritonin vastaista rajaa, mielestään uuden rakentamislain mukaisesti. Naapuri – ja kaavamääräykset – olivat asiasta kuitenkin toista mieltä. Vaikka lakiuudistus helpottikin erilaisten piharakennusten rakentamista, asiassa on syytä pitää yhä mielessä alueen rakennuskaava ja rakennusmääräykset.

Uuden rakentamislain tulkinta ei ole erottunut merkittävästi Asumis-

rauhan keskukselle tulleissa sovittelutapauksissa. Hanelius toteaa vastaavia tilanteita ilmenneen jo koko heidän kymmenvuotisen toimintansa ajan.

- Kokemuksemme mukaan parhaiten konflikteja ennalta ehkäistään keskustelemalla naapurin kanssa ennen rakennushankkeeseen ryhtymistä. Keskustelussa mietitään yhdessä, miten toteutuksessa voidaan huomioida myös asumisrauhan jatkuminen naapureiden kesken.

Sovitteluratkaisu pitkittyneeseen naapuririitaan

Mikäli naapuririita pitkittyy ja siihen ei saavuteta ratkaisua keskustellen, Hanelius neuvoo olemaan yhteydessä esimerkiksi Asumisrauhan keskuksen.

- Joskus asiakas saattaa haluta pitkittyneessä ja raskaaksi kokemassaan tilanteessa vain sitä, että tulee kuulluksi ja mahdollisesti neuvoja siitä, miten voisi aiempaa rakentavammalla lähestymistavalla yrittää vielä itse lähestyä naapuria, hän kertoo.
- Useimmiten asiakas kuitenkin toteaa olevansa niin väsynyt ja stressaantunut tilanteeseen, että hän haluaa Asumisrauhan keskuksen sovittelijan mukaan asian ratkaisemiseen.

Mikäli asiakas haluaa sovittelijan mukaan, hänen kanssaan käydään läpi sovittelun kulku ja pyydetään naapurin yhteystiedot. Seuraavaksi sovittelija on yhteydessä naapuriin, ja mikäli myös naapuri on valmis kohtaamaan tilanteen äärellä, voi sovittelija lähteä auttamaan osapuolia.

Hanelius toteaa käyttävänsä sanaa ”valmis” tarkoituksella. Hän kertoo riitojen pitkittyvän usein juuri siksi, että osapuolet eivät ole vielä valmiita ratkaisuun esimiseen yhdessä.

- Oikeastaan vasta sitten, kun tilanne on molemmista osapuolista sietämättömämpi kuin naapurin kohtaaminen sovittelun merkeissä, on hyvä hetki aloittaa.

Talopalvelu
Mustajärvi

www.mustajarvi.net

rakennusten asiantuntija 040 706 3232

• Kuntotarkastus • Vaurio- ja kosteuskartoitus

• Kuntotutkimus • Työnjohto • Valvonta • Piirustukset

Laki määrittää myyjän ja ostajan velvollisuudet talokaupassa

Lailla pyritään estämään riitojen syntymistä myös talokaupoissa. Omakotitalojen ja tonttien kaupassa sovelletaan maakaarta, jossa on säädetty muun muassa myyjän ja ostajan oikeuksista ja velvollisuuksista, kauppakirjan muodosta ja virhevastuusta. Lakia sovelletaan, jos kiinteistössä havaitaan virhe ja tehdään vaatimuksia myyjälle tai puolustaudutaan virheväitteitä vastaan.

Myyjän keskeisimmät laissa määritellyt velvollisuudet ovat luovuttaa asunto ostajalle sekä antaa myyntikohteesta kaikki sellaiset tiedot, joiden voidaan olettaa vaikuttavan asuntokauppaan. Ostajan velvollisuudet ovat puolestaan tarkastusvelvollisuus ennen kauppaa ja kauppahinnan maksaminen. Ostajan tulee ennen ostopäätöstä tarkastaa myös kohde huolellisesti ja havaita päällepäin näkyvät viat tai puutteet. Ostaja ei voi jälkikäteen vedota virheeseen seikkaan, joka hänen voidaan olettaa havainneen asunnon tarkastusvaiheessa.

Rakennusoikeuden määrä sanelee tontin arvon

Omakotitalojen rakentaminen on viime vuosina painottunut kaupunkeihin ja kasvukeskuksiin, joissa tontitkin ovat yleensä pienempiä. Samalla omakotitalojen keskimääräinen huoneistoala on pienentynyt.

Kunnat ja kaupungit houkuttelevat mielellään uusia asukkaita, joten tontit pyritään kaavoittamaan houkutteleviksi ja niiden hintataso pitämään kohtuullisena. Tontin hintaa sanelevat pääasiassa sijainti ja koko, tai tarkemmin sanottuna rakennusoikeuden määrä. Tontin kokovaikuttaa suoraan siihen, millaisen kodin voit rakentaa ja kuinka paljon tilaa jää pihalle ja vapaa-ajan viettoon.

Rakennusoikeus voi vaihdella eri alueilla paljonkin kaava-alueiden asemakaavamääritysten mukaan. Asemakaavaa säätelevät vuorostaan maankäyttö- ja raken-

nuslaki sekä rakennusjärjestys.

Halutuimmilla alueilla ja kasvukeskuksissa mieluisan pientalotontin saaminen voi olla kuitenkin kiinni arpaonnesta. Jos onni ei käy myöten, tontteja voi etsiä myös yksityisiltä markkinoilta.

Tontti voidaan myydä kokonaan tai se voidaan jakaa lohkomalla tai halkomalla. Lohkominen tarkoittaa, että kiinteistö jaetaan useampaan määräalaan, joista muodostuu uusia kiinteistöjä.

Tontin lohkominen on yleistä erityisesti ostajia houkuttelevilla alueilla, sillä vapaita tontteja on rajallinen määrä kasvukeskuksissa. Tontin halkominen tarkoittaa käytännössä myös tontin jakamista useammaksi määräalaksi yhteisomistajien kesken, mutta erona lohkomiseen on se, että halkomi-

ssa ei tehdä erillistä jakosopimusta tai haeta lainhuutoja.

Kunnat ja kaupungit myös vuokraavat tontteja yleensä 30 tai jopa 100 vuoden vuokra-ajaksi. Useimmiten tontin voi halutessaan lunastaa omaksi, minkä hinta vaihtelee paikkakunnittain. Vuokraoikeutta ei voida kuitenkaan purkaa äkillisesti, joten käytännössä omakotiasujalle ei ole suurta väliä, onko tontti oma vai vuokralla. Jos vuokra-aika on päättymässä lähiaikoina, tontin lunastamista kannattaa kuitenkin harkita. Suuremmissa kaupungeissa tontin vuokra voi nimittäin nousta kerralla tuntuvasti. ■

Lähteet: Pientaloteollisuus, Suomen Kiinteistönvälittäjät ry

Moniin jälleenrakennuskauden taloihin kylpyhuoneet ja wc:t on rakennettu jälkeinpäin. Ne voi tehdä melkein mihin tahansa talvilämpimään tilaan, kunhan ne suunnitellaan ja rakennetaan ammattimaisesti.

Teksti: Ulla Sirén

Kylpyhuone syntyy vaikka vinttikamariin

Ajanmukaiset ja turvalliset peseytymistilat tarvitaan jokaiseen kotiin. Vanhimmista taloista ne saattavat puuttua kokonaan ennen peruskorjausta, mutta toisinaan muutaman vuosikymmenen ikäisiinkin omakotitaloihin täytyy rakentaa uusi kylpyhuone. Ja se onnistuu kyllä, joskus yllättävälläkin tavalla.

Peseytymistilojen käyttö on historian kuluessa kokenut monia mullistuksia. Siinä missä sauna pihassa hoiti entisaikoina kaikki märkätilojen tehtävät kuppaamisesta pyykinpesuun, tarvitsemme nykyään saunan lisäksi erilliset kylpyhuoneet, vessat ja kodinhoitohuoneet saman katon alle, missä muukin asunto sijaitsee.

Kaikissa vanhoissa omakotitaloissa märkätiloja ei ole riittävästi, tai ne sijaitsevat käyttäjien kannalta hankalissa paikoissa. Silloin joudutaan pohtimaan, voisiko uuden rakentaa, vaikka sille ei ole varausta rakennuspiirustuksissa.

– Kyllä voi, kunhan suunnitellaan ja rakennetaan huolella ja ammattimaisesti, vastaa Peruskorjaamisen ja

Rakentamisen Kehittämiskeskuksen (PRKK ry) remonttineuvoja, rakennusmestari **Timo Jokela**.

Kohti nykyajan mukavuuksia

Tyypillinen esimerkki talosta, johon kylpyhuone ja sisä-wc on rakennettu jälkeinpäin, on sotien jälkeisen ajan rintamamiestalo. Alkuperäisiin piirustuksiin ei kuulunut kylpyhuonetta eikä wc:tä, vesijohtoa eikä viemärintiä, ainoastaan erillinen saunarakennus ja ulkokuone sekä kaivo pihassa. Sen kaltainen rakennussuunnittelu oli tavallaan jo syntyessään vanhentunutta, sillä pahimpien pulavuosien kurjuudesta selvitty-

ään Suomi alkoi kovaa vauhtia kehittyä moderniksi kaupungistuvaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi. Asumisen taso nousi nopeasti, ja nykyajan mukavuuksia alettiin vaatia koteihin viimeistään 1960-luvulta alkaen. Rintamamiestalojen neliöiden käyttö vain oli laskettu valmiiksi niin tarkkaan, että tilaa ei tahtonut riittää mihinkään ylimääräiseen. Siksi ensimmäinen ratkaisu pesutilakysymykseen oli pieni eteisen nurkkaan rakennettu wc sekä kellarisauna.

– Samalla syntyivät ensimmäiset remonttien haittavaikutukset. Kun vesijohdot ja viemärit tuotiin talon alle, tehtiin lattian alle kaivanto, josta muodostui salaoja. Vesi alkoi nousta kellareihin, Timo Jokela kertoo.

Elintasosiivistä koitui ongelmia

Seuraavaksi rintamamiestalojen ja muiden vanhanaikaisiksi käyneiden talojen kylkeen alettiin rakentaa elintasosiipiä, joihin märkätilat sijoitettiin.

– Se oli sinänsä hyvä ratkaisu, koska lisäksi ratkaisi talon tilakysymyksen. Mutta kovin pitkäikäisiksi ne eivät ehtineet, ennen kuin ongelmia alkoi ilmestyä, sillä rakennusteknisesti ne olivat huonosti toteutettuja, Jokela toteaa.

Kylpyhuonerakentamisen lyhyt sotienjälkeinen historia opetti siis ainakin sen, mitä virheitä voi tehdä, kun märkätiloja rakennetaan jälkikäteen taloon, johon niitä ei ole alun perin

Kylpyhuoneen rakentamisen hintahaitari

8000–12 000 €: Jos kylpyhuone tehdään märkätilaan, jossa on jo olemassa viemäri ja vesijohto.

12 000–20 000 €: Jos muutetaan kylpyhuoneeksi vanhempi tila, jossa viemäri ja vesijohto sijaitsevat kauempana.

20 000–35 000 €: Jos kylpyhuone tehdään uuteen tilaan, jossa ei ole LVI-tekniikkaa eikä vesieristystä.

40 000–80 000 €: Jos kylpyhuonetta varten rakennetaan alusta asti uusi tila.

Lisäksi:

Rakennusluvat ja suunnittelu noin **3000 €**

Valvonta ja tarkastukset noin **1500 €**

*Hinta-arviot: rakennusmestari, remonttineuvoja
Timo Jokela, PRKK ry.*

LVI-ALAN PALVELUITA 15 VUODEN KOKEMUKSELLA Kokkola ja lähialueet

• Tarvikemyynti • lämpö • vesi • ilmastointi
• huolto • korjaus • saneeraus ja uudisrakentaminen

0400 746 825 • myynti@vesifix.fi • www.vesifix.fi

Vanhan talon peruskorjauksen yhteydessä märkätilat voi hyvin suunnitella yläkertaan, kunhan rakenteiden kantavuus riittää.

suunniteltu. Virheiden paras puoli taas on se, että niistä voi oppia.

Hyvä suunnittelu ratkaisee

Hyvä uutinen uutta kylpyhuonetta suunnitteleville on, että vanha talo, olkoon se peräisin milta aikakaudelta tahansa, ei ole itsessään este märkätilojen rakentamiselle, sillä ratkaiseva tekijä ei ole kylpyhuoneen sijainti vaan suunnittelu.

– Kunnollisella suunnittelulla kylpyhuoneen voi tehdä käytännössä minne tahansa, ellei aivan puun oksalle yritä, Timo Jokela naureskelee.

Suosittelavaa on silti keskittää suunnitelmat talvilämpimiin tiloihin. Sellaiset kesämökit ja piharakennukset, jotka pidetään talvella kylminä, eivät ole hyviä kylpyhuoneen paikkoja, koska niissä ne eivät tahdo kestää, Jokela muistuttaa.

Kylpyhuoneen voi periaatteessa rakentaa mille tasolle tahansa. Vanhan talon peruskorjauksen yhteydessä märkätilat voi hyvin suunnitella yläkertaan, kunhan rakenteiden kantavuus riittää. Ne saa rakennettua jopa sellaiseen kellariin, jossa viemäri kulkee ylempänä kuin lattia.

Toisin kuin 60 vuotta sitten, nykyisissä omakotitaloissa on pääsääntöisesti olemassa kylpyhuoneet, wc:t ja sisäsaunat, mutta ne voivat sijaita väärällä tasolla käyttäjien kuntoon katsoen. Omakotitaloissa asutaan nykyaikana pitkälle vanhuuteen asti ja yhä useammin yksin. Ikä ja sairaudet pakottavat suunnittelemaan asioita uudelleen. Jos suihkutilat sijaitsevat kellarikerroksessa tai ylä-

kerrassa, mutta asukas ei enää pysty liikkumaan portaissa, suihkusta tulee saman tien käyttökelvoton. Uusi pitää sovittaa sellaiseen tilaan, jossa sitä voi käyttää turvallisesti.

– Silloin täytyy lohkaista pala josta-kin sopivasta huoneen tai eteisen nurkasta uutta kylpyhuonetta varten vaikka sellaisella periaatteella, että joskus se voidaan purkaa ja palauttaa huonejärjestys entiselleen, Jokela sanoo.

Lupia ja valvontaa

Kylpyhuoneen rakentaminen vanhaan taloon onnistuu siis loppujen lopuksi aika helposti, mutta sillä edellytyksellä, että toteutus tehdään asiantuntevasti ja huolellisesti ja edetään oikeassa järjestyksessä. Timo Jokelan mukaan asiantuntijan on oltava mukana projektin alusta loppuun asti. Amatööritöynä märkätiloja ei voi eikä saakaan rakentaa.

Ensimmäiseksi pitää selvittää kotikunnan rakennusvalvonnasta, tarvitaanko rakentamislupa, vai riittääkö, että tehdään oma ilmoitus. Jos on tarkoitus rakentaa lisäsiipi, täytyy varmistua, että tontilla riittää rakennusoikeutta. Tyypillisesti korjaus- ja muutostyöltä vaaditaan rakennuslupa, jos työ voi vaikuttaa rakennuksen käyttäjien turvallisuuteen tai terveydellisiin oloihin. Märkätilan laajentamiseen kuivaan tilaan tarvitaan aina rakentamislupa, samoin silloin, jos huomattava osa kiinteistön vesi- tai viemärijohdoista tai molemmista uusitaan. Lupa täytyy olla myös, jos olemassa olevaan märkätilaan tehdään suurehkoja muutoksia, tai jos niitä tehdään yhtä aikaa useamman asunnon märkätiloi-

hin. Jos uusitaan vain pohjakerroksen näkyvillä olevia putkia, luvan tarvetta voidaan harkita tapauskohtaisesti.

Ammattilaisen tekemällä kartoituksella alkuun

Varsinainen suunnittelu alkaa asiantuntevan ammattilaisen tekemällä kartoituksella. Samalla muodostuu käsitys siitä, mitä kaikki tulee maksaan, mikä taas helpottaa kustannusarvion laatimista. Ammattilainen tarvitaan myös tekemään varsinaiset suunnitelmat, joiden valmistuttua voi hakea rakentamislupaa. Työtä ei saa aloittaa, ennen kuin lupa on myönnetty.

Kun kaikki luvat ja suunnitelmat ovat kunnossa, on aika etsiä, kilpailuttaa ja valita urakoitsija tai urakoitsijat. Timo Jokela suosittelee vahvasti käyttämään yhtä urakoitsijaa, joka hoitaa projektin kokonaisvastuullisesti: rakennus-, LVI-, sähkö- ja pinnoitustyöt.

– On paljon helpompaa hoitaa kaikki työt saman pääurakoitsijan alaisuudessa, kuin pilkkoa homma erillisille tekijöille, joiden kanssa pitäisi itse sopia ja neuvotella kaikki työvaiheet. Ja kun käyttää yhtä urakoitsijaa, on myös ainoastaan yksi suunta, johon osoitellaan, jos tulee ongelmia, hän muistuttaa.

Lisäksi tarvitaan rakennuttajan oma ulkopuolinen, palkattu valvoja, joka seuraa ja valvoo urakoitsijan toimintaa.

Eristykset erityistarkkailussa

Kun märkätiloja ollaan rakentamassa

tavalliseen huoneeseen, päähuomio pitää alusta asti kiinnittää erilaisiin eristykseen. Kosteuden joutuminen talon rakenteisiin täytyy estää, joten vesieristys ja rakenteiden höyrinsulku on suunniteltava tarkoin. Kylpyhuoneen lattiaan valetaan yleensä laatta, jonka sisällä kulkee joko sähköinen tai vesikiertoinen lattialämmitys. Laatta itsessään sekä lattiaa kuivana pitävä lämpö torjuvat tehokkaasti kosteutta.

Kosteissa tiloissa on suositeltavaa olla koneellinen ilmanvaihto, mutta jos sellaista ei ole, tarvitaan jatkuvasti päällä oleva poistopuhallin sekä korvausilmaventtiili.

– Pelkkä putki katolle, siis vanha painovoimainen ilmanvaihto, ei riitä, Timo Jokela muistuttaa.

Keskeinen kysymys on tietenkin, missä putket kulkevat, ja miten niihin liitetään uusi kohde. Yllättävää kyllä uusia märkätiloja voi rakentaa vaikka vanhan viemäri- ja alapuolelle kellariin.

– Silppurilla varustetun wc-pumppaamon, joka nostaa jäteveden ylöspäin, voi asentaa tavalliseen omakotitaloon, ja se on aivan toimiva juttu, Timo Jokela vakuuttaa.

Viemäri- ja tuuletus kulkee aina katolle, joten siihen voi liittää yläkerrossakin sijaitsevan kylpyhuoneen. Vanhassa talossa pitäisi välttää pitkiä putkien vetoja vuotovaaran takia. Jokelan mukaan vesijohtoja voi vetää lämpimissä tiloissa minne vain, paitsi ulkoseinien rakenteisiin. Putket pitäisi jättää pääsääntöisesti näkyviin tai kevyiden rakenteiden, kuten koteloiden ja alas laskettujen kattojen suojaan, kuitenkin niin että mahdollinen vuoto tulee heti näkyviin. ■

Teksti: Ulla Sirén

Katon vaihto sujuu pakkasellakin

Kaikki talon korjaustyöt eivät onnistu Suomen kylmän ja vähävaloisen talven aikana, ja siksi ulkoremonttien sesonkia eletään keväästä alkusyksyyn. Katon korjaus on niitä töitä, jotka voi pääsääntöisesti hoitaa talvella, vaikka joskus kuulee väitettävän toisin. Ulkokaton korjaaminen tai vaihtaminen sesongin ulkopuolella kannattaa varsinkin silloin, jos haluaa saada nopeasti valmista, sillä talvella jonot urakoitsijoille ovat lyhyimmillään.

Yleensä ajatellaan, että kaikki ulkona tehtävät remontit ovat kausiluonteisia ja sopivat vain lämpimiin vuodenaikoihin. Kattamisen osalta se pitää paikkansa osittain, sillä esimerkiksi kaikkia bitumihuopakattoja ja huoltomaalauksia ei voi tehdä talvikaan. Sen sijaan tiili- ja peltikattoja voi vaihtaa yhtä hyvin talvella kuin kesälläkin, kertoo katto-asiantuntija **Teemu Talvia**. Hän muistuttaa, että talvella uuden katon voi saada jopa edullisemmin kuin kesällä, ja useim-

mat omakotiasujia vaivaavat pelot ja ennakkoluulot talviremontointia kohtaan ovat liioiteltuja. Niitä on Talvian mukaan turha vatvoa liikaa omassa mielessään; parempi ratkaisu on neuvotella urakoitsijan kanssa.

– Urakoitsijan pitää tietää, mitä on mihinkin vuodenaikaan mahdollista ja turvallista tehdä. Ammattilaiset kyllä osaavat varautua erilaisiin olosuhteisiin ja niiden aiheuttamiin mahdollisiin riskeihin, Talvia selittää.

Lumen saa pois katolta

Katon korjaustarve arvioidaan kuntokartoituksessa, jossa olennaista on, että katon kaikki osat ovat näkyvissä. Jo siinä kohdassa herää epäily, sillä hangen peitossa olevaa kattoa luulisi olevan vaikea tutkia.

– Niinhän se on, mutta ammattilaiset saavat kyllä lumen pois katolta niin tarkoin, ettei se estä tutkimusta, Teemu Talvia selittää.

Kuntokartoituksessa katto tutki-

taan ja arvioidaan myös yläpohjasta, ei pelkästään ulkoa vesikaton puolelta, joten se osa työstä sujuu samaan tapaan kaikkina vuodenaikoina.

Jos talvi on luminen ja sovittuna remonttiaikana sataa paljon lunta, sen luominen katolta kuuluu urakkaan, ja se hoidetaan firman puolesta. Talon omistajan ei siis tarvitse huolehtia lumitöistä, eikä ole suotavaakaan mennä työmaalle huhkimaan lapion kanssa.

– Lumenpudotus remontin aikana

Teräskatot · Tiilikatot · Bitumikatteet

Omakotitalon onnistunut katto remontti meiltä!

Katon käyttöikä riippuu materiaalien lisäksi siitä, miten katto on huollettu. Katon kunto on hyvä tarkistaa muutaman kerran vuodessa, esimerkiksi keväisin ja syksyisin. Pyydä ammattilainen tekemään perusteellisempi kuntokartoitus vähintään kymmenen vuoden välein.

Laadukkaista materiaaleista valmistettu ja ammattitaidolla asennettu katto pitää kotisi suojassa sateelta, tuulelta ja tuiskulta. Kun remontoit omakotitalosi katon ajoissa, välttät suuremmilta vahingoilta ja saat kodillesi merkittävästi lisävuosia.

Kiinnostuitko? Varaa ilmainen arviokäynti!

Sähköpostitse: info@pohjansepät.fi
tai puhelimitse **020 765 9340**

POHJANSEPÄT OY on kattoremontteja ja ulkoverhouksia toteuttava kotimainen yritys - meiltä ostamalla tuet paikallista osaamista. Asiakkainamme meillä on yksityistalouksia, asunto-osakeyhtiöitä sekä yrityksiä. Toimintalueitamme ovat Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Suomi, Satakunta sekä Suupohjan seutukunta.

Lisätietoa löydät netistä: www.pohjansepät.fi

kuuluu ammattilaisille, joilla on riittävä taito ja tarvittavat turvavälineet, jotta he voivat työskennellä turvallisesti liukkaalla lumisella katolla. Ulkopuolisille siellä sen sijaan voisi olla vaarallista liikua, Talvia muistuttaa.

Urakoitsija hoitaa lumityöt myös siltä alueelta pihaa, jota käytetään remontissa tarvittavalle kalustolle ja tarvaruormille. Tarkoitukseen varattu osa pihaa on työmaa-aluetta, eikä sinne ole syytä mennä eikä päästää myöskään lapsia tai lemmikkieläimiä. Muuta osaa tontista voi yleensä käyttää, kuten tavallisesti.

Pakkanen pysyy pihalla

Kattoremontti ei jäädytä eikä jäädytä taloa, vaikka se mahdollisuus tulee helposti mieleen. Teemu Talvia muistuttaa, että katon korjauksessa ja vaihdossa käsitellään vesikattoa, joka ei ole koskaan lämmöneriste. Kaikkia katon kerroksia ei muutenkaan poisteta kerralla, joten taivasalle joutumisesta ei ole pelkoa. Aluskate tehdään suojausten turvin ensin ja vesikatto sen päälle.

- Eristekerros säilytetään talviremontissa sellaisenaan. Eristettä voidaan kyllä lisätä siihen, mutta sitä ei koskaan poisteta eikä vaihdeta kylmänä aikana, Talvia selittää.

Vesikaton hetkellinen purkamisen ei siis kylmennä taloa, eikä sen vuoksi tarvitse miettiä muuttoa väliaikaisesti muualle. Talvia huomaut-

taa, että olosuhteet talossa muuttuvat jonkin verran muun muassa korjaustöistä aiheutuvan melun takia, mutta poikkeusaika jää yleensä lyhyeksi, sillä kattoremontit eivät tavallisesti kestä kovin monta päivää. Kesto riippuu tietenkin tapauksesta ja myös säästä, sillä jos kesken sovitun remontin iskee ankara pakkasausi, työt viivästyvät väkisin. Työskentely katolla yli 20 asteen pakkasessa tai kovassa pakkasviimassa on jo vaarallista rakentajille.

Sään aiheuttamat ongelmat ovat joka tapauksessa riskinä kattoremontissa, tehtiin se milloin tahansa.

- Samanlainen säätilan aiheuttama viivytys voi tulla kesälläkin, jos sattuu tulemaan pitkä sateinen ja tuulinen kausi, Talvia muistuttaa.

Vettä voi toki sataa myös talvella, mutta asiantuntijat osaavat huolehtia siitä, että vesikaton alla olevat rakenteet eivät pääse kastumaan. Katon päälle pitää tehdä huolellinen suojaus, eikä sateella tehdä sellaisia töitä, joiden aikana kosteutta voi päästää rakenteisiin. Pakkasella ilma on kuivaa, joten silloin materiaalit ovat silloin hyvin turvassa kastumiselta. Pakkanen pitää myös omatoimisesti huolta, että katon rakenteet pysyvät kuivina remontin ajan, eikä ole pelkoa, että kosteutta jäisi jonnekin katon kerrosten väliin.

Teemu Talvia huomauttaa, että suojaukset pitää joka tapauksessa tehdä kaikissa olosuhteissa yhtä pi-

täväksi, eivätkä säät ja vuodenaajat saa vaikuttaa siihen mitenkään.

Talvi suojaa pihaa

Talvella tehtävän kattoremontin parhaita puolia on, että piha nurmikoituneen ja istutuksineen on silloin hyvin suojattuna lumen ja roudan alla. Raskaat koneet ja materiaaliuormat eivät tee jälkiä kovaksi jäätyneeseen pihaan eivätkä lumipeitossa talvilevossa olevat kasvit välitä, vaikka niiden yli kävellään, joten korjaajien ei tarvitse varoa liikkumistaan yhtä paljon kuin kesällä.

Piha-alueen käytöstä on hyvä keskustella jo urakkasopimusta laadittaessa, jotta kaikille osapuolille on alusta asti selvää, miten talon pihassa remontin aikana liikutaan, minne saa työntää lumen ja miten säilytetään remontissa tarvittavia koneita ja materiaaleja. Työmaalla urakoitsija vastaa työstä, työssä käytettävistä välineistä ja työturvallisuudesta.

- Tavallisesti materiaaliuormia tarvitsee pitää pihassa vain lyhyen ajan, joten niistä ei yleensä aiheudu suurta haittaa, ellei remontti jostain ennalta arvaamattomasta syystä viivästy. Jos piha on ahdas, säilyttäminen voi tuottaa asukkaille enemmän haittaa kuin väljässä tilassa, mutta ammattilaiset ovat tottuneet työskentelemään kaikenkokoisissa pihoissa. He tietävät, miten ahtaissa tiloissa toimitaan, Talvia selittää.

Urakoitsija vastaa työstä

Teemu Talvia arvioi, että kiireellisen katonkorjauksen voisi saada talviaikana jopa kuukauden kuluttua tilauksesta ja tavallisenkin remontin saman talven aikana, vaikka korjaustarve ei olisi aivan akuutti. Mahdollisuuksista kannattaa ainakin ottaa selvää, sillä kevättä kohti kysyntä joka tapauksessa kasvaa ja jono pitenee.

Jokainen kattoremontti on yksilöllinen, ja siihen liittyvät asiat pitää käydä huolellisesti läpi ennen urakkasopimuksen tekemistä. Kattoremonttiin pätee sama perusohje kuin minkä tahansa työn teettämiseen ulkopuolisella: urakoitsijan taustasta ja aikaisemmista töistä kannattaa ottaa selvää ja kilpailuttaa urakkatarjoukset ainakin muutaman tekijän kesken. Urakkaa tilattaessa on syytä varmistua, että urakkasopimukseen on kirjattu kaikki tarpeellinen ennen sen hyväksymistä.

- Urakoitsija tulee aina paikan päälle, kartoittaa ja arvioi. Ennen kuin allekirjoitetaan sopimus, on tärkeää varmistua, että kumpikin osapuoli tietää, mitä ostetaan ja mitä myydään, Talvia muistuttaa.

Urakoitsijan vakavaraisuus on myös hänen mukaansa hyvä tarkistaa huolellisesti, niin että myöhemmin ei tule ongelmia mahdollisten takuukorvausten ynnä muiden urakoitsijan vastuulla olevien kustannusten kanssa. »

www.ampservices.fi

Kaikki omakotitalon katon huoltoon liittyvät palvelut

Katso osoitteessa: www.ampservices.fi

Pidämme huolta katostasi

+358 50 4086 286

glenn.snellman@ampservices.fi

AMP Services Ab Oy | Leppätie 1 | FI-68560

Oletko jo tutustunut? omakotilehdet.fi

Tykkää meistä
Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

Omakoti

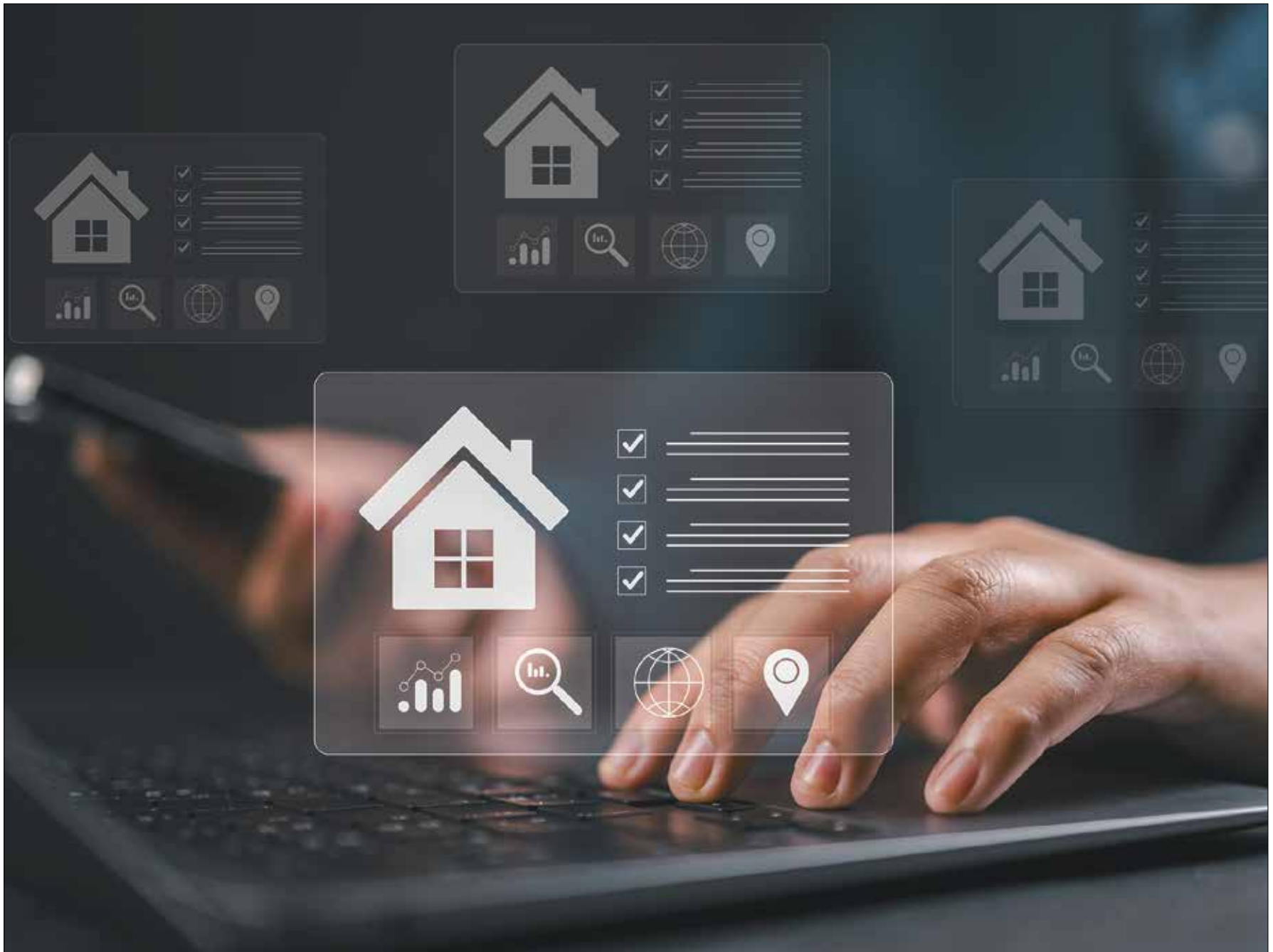
OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI

Katot ovat kovilla
Suomen kylmissä
olosuhteissa.

Jos haluat korjauttaa katon talvella:

1. Voit saada remontin edullisemmin ja nopeammin kuin kesällä.
2. Et palellu kotonasi, sillä katto puretaan ja rakennetaan katekerros kerrallaan.
3. Huomioi materiaali. Kaikkien bitumihuopakatteiden teko ei onnistu talvella, eivät myöskään esimerkiksi huoltomaalaukset. Tiili- tai peltikaton voi tehdä kaikkina vuodenaikona.
4. Et joudu itse lumitöihin. Lumen pudotus katolta, rakennuskuormien suojaaminen ym. tehtävät kuuluvat urakkaan.
5. Varaudu kovan pakkasen tai muuten vaikeiden sääolosuhteiden tuomaan viivytykseen.
6. Luota asiantuntijoiden ammattitaitoon. He ovat tottuneet työskentelemään kaikkina vuodenaikoina ja kaikenlaisissa sääolosuhteissa, joten he tietävät, mitä voi tehdä milloinkin.
7. Valitse kattourakoitsija huolellisesti kilpailutuksen ja taustaselvityksen kautta. Varmistu urakoitsijan vakavaraisuudesta, jotta voit luottaa yrittäjän takuuvarmuuteen.
8. Pidä huoli, että ennen kuin allekirjoitat urakasopimuksen, tiedät varmasti, mitä olet ostamassa, ja mitä kaikki sopimukseen kirjattu tarkoittaa. ■

Teksti: Ulla Sirén

Siisteys myy, mutta sijainti ratkaisee

Koti pitäisi saada myytyä. Miten siitä saisi mahdollisimman korkean hinnan, ja millä houkuttelisi ostajaehdokkaat kiinnostumaan siitä? Jokaisen asuntonsa myymistä suunnittelevan mielessä pyörivät kysymykset ovat näinä päivinä hankalampia kuin pitkään aikaan. Alueet ovat eriarvoisia, ja tulevaisuus vaikuttaa epävarmalta. Muutamat perusasiat pitävät silti aina pintansa.

Olisi yksinkertaista kertoa, kuinka monta tuhatta tai kymmentätuhatta euroa kannattaa varata remontiin, jotta saa asuntonsa arvon nousemaan summalla X. Sellaisia laskelmia löytyykin nettiä selaamalla, mutta nykypäivänä tarkkojen lukujen esittäminen on vastuutonta toimintaa, sanoo toimitusjohtaja **Maria-Elena Ehrnrooth** Suomen Kiinteistönvälittäjät ry:stä. Asuntomarkkina on epävakaa ja hinnat liian riippuvaisia sijainnista, jotta summien välille voisi piirtää yhtäläisyysmerkkejä. Parhaan ohjeen osaa usein antaa oman alu-

een kokenut kiinteistönvälittäjä, joka tuntee kyseisen mikromarkkinan erityispiirteet.

Ehrnroothin mukaan pelkäänsä Helsingin sisällä on kymmeniä mikromarkkinoita, joissa asuntojen hinnat määräytyvät pitkälti alueen ja sijainnin mukaan. Kun verrataan koko Suomen erilaisia alueita keskenään, periaatteessa samankaltaisia asuntoja myydään kymmenien tuhansien eurojen hinnanerolla.

Ehrnrooth huomauttaa, että jos myytävä kohde on esimerkiksi remontoimaton tasakattoinen syrjäseu-

dun omakotitalo, sille ei välttämättä löydy ostajaa millään hinnalla. Hän toteaa, että asunnon arvonnousun automatiikkaan on uskottu liikaa. Se on harhauttanut ihmisiä luottamaan turvaan, joka voi romahtaa alta, kun yhteiskunta muuttuu.

Selkeys houkuttelee

Yleisesti ohjeistetaan siistimään asunto pintaremonteilla ennen myymistä. Keittiön kaapinovien tai ainakin vetimien vaihtaminen, kuluneiden pintojen maalaus, lattianpääl-

lysteiden korjaaminen ja kolhiintuneiden hanojen ja kaakeleiden vaihto lisäävät kohteen houkuttelevuutta, mutta jos ei ole halua tai varaa ryhtyä niihin, kaikkein tärkeintä on tehdä asunnosta siisti ja selkeä.

Maria-Elena Ehrnroothin mukaan terveen talon paras kunnostus myyntiesittelyä varten on kunnollinen siivous. Aluksi korjataan piiloon kaikki ylimääräinen tavara, sillä väljyys ja tilan tuntu ovat kunnan myyntivalteja.

Yleensä ohjeistetaan järjestämään huoneet järjestää siten, että »

**Soita
044 773 1320
Matti**

Täyden palvelun putkiliike

Ammattitaidolla, ripeästi ja siististi. Palvelemme aina 24/7.

LVI Hosionaholta saat kaikki LVI-alan palvelut pitkällä kokemuksella, reippaalla otteella ja avaimet käteen -palveluna. Paikallisena yrityksenä tavoitat meidät aina helposti, milloin tahansa! Meiltä saat myös valmiiksi neuvotellun rahoitusratkaisun.

LVI Hosionaho | [lvihosionaho.fi](mailto:info@lvihosionaho.fi) | info@lvihosionaho.fi | [f](#) [ig](#)

HARTMAN

Sisustaa Inreder

Laminaatti Advanced

SD21 PC60

ZI75 FM57

13,90/m²

Valikoimasta poistuneet laatat

alkaen 9,90/m²

-15%

Narvi-kiukaat varastotuotteet

INSPIRAATIOTA JA IDEOITA KODIN SISUSTAMISEEN!

TUTUSTU QR-KOODISTA TRENDIT 2026 ESITTEESEEN!

HARTMAN 1862

Tervahovintie 9, Kokkola

arkisin 7-18 lauantai 9-15

vardagar lördag

www.hartman.fi

(06) 827 1111

Kun arvokkain muuttuu arvottomaksi

Itse rakennetun kodin myyminen on vaikea laji, kuten toimitusjohtaja Maria-Elena Ehrnrooth Suomen Kiinteistönvälittäjät ry:stä sanoo.

Omistajat laskevat mielessään kotinsa hintaan kaikki lainanlyhennykset, toteutetut remontit sekä määrättömän paljon omia työtunteja monien vuosikymmenien ajalta. Se on oikein ja inhimillistä, mutta ikävä kyllä se ei ole realismia asuntomarkkinoilla.

Monessa tapauksessa se tarkoittaa, että omistaja joutuu vetämään viivan koko suurella työllä ja uhrauksilla säästetyn omaisuutensa yli. Kiinteistönvälittäjän on pakko kertoa asiakkaalle, että sinänsä käyttökelpoinen talo täytyisi varautua myymään purkukuntoisena, toisin sanoen vain tontin hinnalla.

Vielä 1900-luvun loppupuolella omakotitalon rakentaminen tai asunto-osakkeen säästäminen oli päämäärä, johon monen ihmisen tai perheen elämä keskittyi. "Tämän ainakin saimme, tässä omaisuutemme

on kerättynä yhteen turvalliseen paikkaan", ajateltiin. On julmaa, että niin ei enää ole. Osa lähiöiden kerrostaloista on purkutuomiolla, ja syrjäseudun omakotitalot eivät mene kaupaksi. Oma koti ei ollutkaan tulevaisuuden pesämuna vaan pahimmasa tapauksessa perikunnan taakka.

Kenenkään ei pitäisi syyttää itseään siitä, että niin on käynyt. Sen sijaan kannattaa etsiä rohkeasti apua, jos tuntee jäävänsä vaikeassa tilanteessa yksin. Pitkään samalla alueella työskennelleet välittäjät tuntevat asiakkaidensa tarpeet, he tietävät valmiiksi sen, mitä kukin etsii ja tarvitsee. Heidän taskustaan saattaa löytyä ratkaisu, jota itse ei keksisi. Myyjä joutuu silti todennäköisesti muuttamaan omaa näkemystään rakkaan kotinsa arvosta ja luopumaan itse asettamistaan vähimmäisvaatimuksista. Se satuttaa, mutta ulkopuolinen asiantuntija-apu voi silti ohjata ulos umpikujasta.

- Ulla Sirén.

niissä on vain muutama siisti huonekalu ja sisustusesine. Johtajuutuksena on, että tila ja valo pääsevät oikeuksiinsa riippumatta asunnon koosta. Puhtauden tuntu ja raikas ilma tekevät paikasta kuin paikasta miellyttävän, joten kuluneet kaapinovat ja kaakelit kannattaa ainakin pestä. Vastaavasti pihasta pitäisi kerätä ylimääräiset rojut pois, siistiä nurmikko ja pensasaidat ja selkeyttää näkymä. Ostajaa kiinnostaa sekä sisällä että ulkona tila: miten juuri minä voisin hyödyntää tätä paikkaa?

Sen sijaan uuden rakentaminen ja kalliit sisäremontit eivät aina vaikuta myyntihintaan niin paljon kuin luulisi.

- Täydellisen remontin tekeminen voi olla turhaa, koska uusi omistaja haluaa usein valita itse tapetit ja keittiön ja kylpyhuoneen tyylin. Silloin kallis työ menee hukkaan, Ehrnrooth muistuttaa.

Peruskunto ratkaisee

Maria-Elena Ehrnrooth muistuttaa, että ostajan yksilölliset tarpeet ja mieltymykset lopulta ratkaisevat kaupan. Myyjän ei tarvitse miettiä asioita ostajan puolesta, sillä jokin

yksityiskohta, johon omistaja ei osaa itse kiinnittää huomiota, saattaa olla toiselle ratkaiseva tekijä.

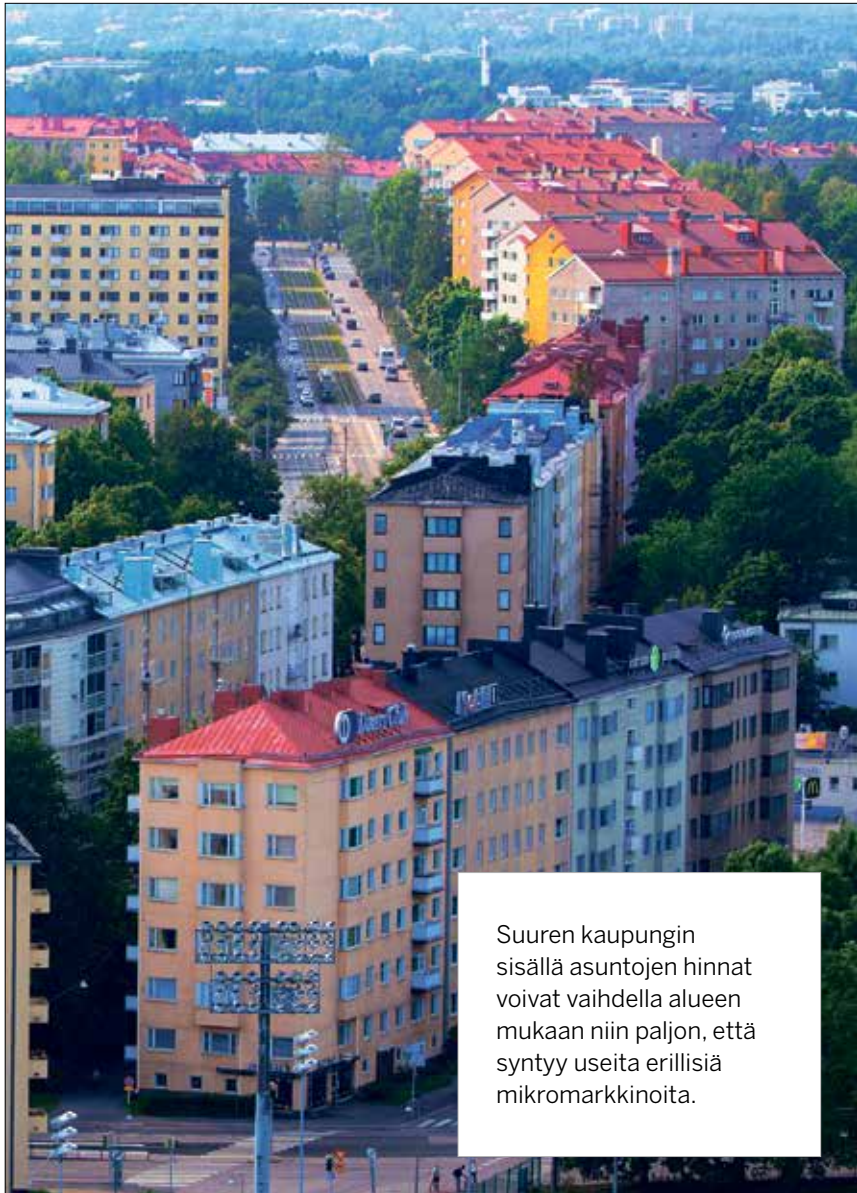
Omakotitalon ostajaa kiinnostaa eniten se, että talo on ehjä ja terve. Katon kunto ja toimiva salaojitus, toimiva lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmä ansaitsevat huomiota, jos haluaa asunnosta hyvän hinnan. Huoltokirja, jossa on perusteelliset tiedot talon aikaisemmista remonteista, on erityisen hyödyllinen, samoin tietysti tuore asiantuntijan tekemä kuntotarkastus.

Asunto-osakkeen myyntiin vaikuttaa asunnon kunnon ja sijainnin lisäksi taloyhtiö. Oman asunnon tulevaan myyntiin kannattaisi siis varautua pyrkimällä vaikuttamaan positiivisesti yhtiön asioihin mieluiten siitä asti, kun tulee osakkaaksi. Koko yhtiön yhteisiä asioita ei voi remontoida kuntoon parissa kuukaudessa.

Ehrnrooth muistuttaa, että huonosti hoidettu taloyhtiö, jolla on rasitteena paljon korjausvelkaa ja rästiin jääneistä remonteista, karkottaa ostajaehdokkaat tehokkaammin, kun nuhruiset tapetit.

- Ostajat ovat tarkkoja, joten ei auta, vaikka asunto itsessään olisi kunnostettu viimeisimpien trendi-

Olga Fil / Pixabay

Suuren kaupungin sisällä asuntojen hinnat voivat vaihdella alueen mukaan niin paljon, että syntyy useita erillisiä mikromarkkinoita.

en mukaan, jos on vaara, että yhtiön kautta päälle kaatuu isoja ongelmia ja kustannuksia, hän sanoo.

Rehellisyys kannattaa

Jos tapetti repsottaa saumoista tai lattian laminaatit irtoilevat reunoistaan, ne voivat herättää ostajaehdokkaissa epäilyksen kosteusvaurioista. Tapetoiminen, lattiapinnan korjaaminen ja vastaava siistimisremontti kannattaa siinä tapauksessa, että pintamateriaalien irtoilu ja kupruilu ei johdu kosteudesta. Silloin ei pääse syntymään väärää mielikuvaa asunnon kunnosta. Jos talossa sen sijaan on tai on ollut kosteusongelma, sitä ei pitäisi yrittää kätkeä ehostamalla, vaan selittää ostamista harkitseville mahdollisimman tarkasti, mistä epäilyttävät jäljet ovat tulleet.

– Rehellisyys on ehdottoman tärkeää asuntoa myytäessä. Ongelmat paljastuvat ennemmin tai myöhemmin, ja jälkeinpäin niistä seuraa myyjälle paljon suurempia ikävyyksiä, kuin vastaantulo hinnassa, Maria-Elena Ehrnrooth muistuttaa.

Rehellisyys kannattaa siis talon myyjän mielenrauhankin kannalta. Sama pätee myös asunto-osaketta myytäessä, vaikka myyjä ei pystykään pimentämään taloyhtiön tietoja. Valveutunut ostaja tietää oikeutensa ja osaa hankkia ne ajoissa itse, mutta jos myy asuntoaan ilman välittäjää, on hyvä kertoa heti alussa taloyhtiön ongelmista, mikäli sellaisia on käsillä.

Uudet sähkötkö vai pienempi hinta

Vanhentunut sähköjärjestelmä vaikuttaa väistämättä omakotitalon hintaan, joten sähköjen päivittäminen nyky-yhteiskunnan vaatimuksia vastaavaksi on ilman muuta hyvä asia. On tärkeää, että esimerkiksi pistorasioita riittää kaikkiin nykyisiin tarpeisiin, ja että ne ovat riittävän laadukkaita ja turvallisia. Myös valmiiksi asennettu ilmalämpöpumppu ja vanhan öljykattilan korvaava vesi-ilmalämpöpumppu nostavat kiinteistön arvoa. Hyvin vanha ja huoltamaton sähköjärjestelmä on riski myös paloturvallisuuden kannalta, mikä vaikuttaa epäilemättä ostajaehdokkaiden kiinnostukseen.

Mutta sähköremontti on suuri töinen ja kallis toteuttaa, joten sen hyötyjä kannattaa miettiä perusteellisesti. Sähköremontti vaatii paljon pintojen ja syvemmälläkin olevien rakenteiden avaamista, joten se tehdään usein muiden laajojen korjaustöiden yhteydessä eikä erillisenä.

– Usein myyjän kannattaa ennemmin tinkiä hinnasta sähköremontin verran, kuin ryhtyä toteuttamaan sitä itse, Ehrnrooth sanoo.

Poikkeuksena on halvalla hinnalla ostettu talo, joka on hankittu nimenomaan remontoimista ja jälleenmyyntiä varten. Silloin on ilman muuta tarpeen uusia sähkö- ja LVI-järjestelmät uudisrakennuksen tasoa vastaaviksi ja antaa sen näkyä hinnassa. ■

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan parlamentin jäsen.

Yhteisöllinen naapurusto kestää kriisit ja lisää viihtyvyyttä

Suomessa on aina osattu rakentaa yhdessä. Ennen sotia maaseudulla ei kukaan saanut taloaan pystyyn yksin, joten kokoonnuttiin kökkään eli talkoisiin, joiden avulla talot rakennettiin kasaan yksi kerrallaan naapureiden avulla. Tänä päivänä monella pihalla on hiljaista, vaikka yhteisöllisyys voisi olla tärkeämpää kuin koskaan.

Kriisit, pandemiat ja ääri-sääilmiöt muistuttavat meitä siitä, että tarvitsemme toisiamme. Jos sähkötkätkävat tai tiet tukkeutuvat, naapurin apu voi olla korvaamaton. Yhteisöllisyys ei ole pelkästään nostalginen ihanne, vaan käytännön turvallisuustekä. Kun tunnemme toisemme, huomaamme, myös, jos jotain on vialla. Kun naapureilla on keskinäistä luottamusta, tieto kulkee nopeammin ja apu tavoittaa heidät, jotka sitä eniten tarvitsevat.

Moni suomalainen kuitenkin ujostelee ja välttelee moikkausta kadulla tai odottaa rappukäytävässä, että naapuri ehtii ensin ohi. Mutta mitä jos yhteisöllisyys alkaisikin pienestä? Lainaa ruohonleikkuria, jaa ylimääräiset omenat portin pielessä, tarjoa kimpapakyyti kauppaan tai auta vanhempaa naapuria rännien puhdistuksessa. Nämä eleet rakentavat luottamusta ja lisäävät

kaikkien hyvinvointia. Lisäksi yhteisöllisyys on myös arjen pieni ilmastotekä. Kun jaamme työkaluja ja autokyytejä, säästämme luonnonvaroja ja pienennämme hiilijalanjälkeä.

Monilla paikkakunnilla kyläyhdistykset, kansalaisjärjestöt ja seurakunnat tekevät jo hienoa työtä yhteisöllisyyden eteen. Mutta jokainen voi aloittaa omasta pihastaan. Voisiko naapurustoon perustaa yhteisen viestintäkanavan, kuten WhatsApp- tai Facebook-ryhmän, jossa jaetaan tietoa ja kuulumisia tai jossa voidaan tarvittaessa pyytää ja tarjota apua arkeen? Tai järjestää pihakirppiksen tai syystalkoot? Antwerpenissa, Belgiassa, kaupunki jopa tukee tällaisia katujuhla rahallisesti, sillä ne vahvistavat paikallistaloutta, viihtyvyyttä ja yhteishenkeä.

Yhteisöllisyys ei vaadi välttämättä suurieleisiä tekoja. Kun naapuri tervehtii portilla, maailma tuntuu vähän turvallisemmalta. Ja ehkä ensi kesänä voittekin vaihtaa omenapiirakan reseptejä samalla, kun haravoitte pihalla yhdessä.

Yhteisöllisyys ei synny hetkessä, mutta se kasvaa jokaisesta hymystä, lainatusta haravasta ja jaetusta omenasta. Hyvä naapuruus saa kotikadun tuntumaan vielä enemmän kodilta.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ennakointi on kodin paras turva

Hyvä ennakointi auttaa omakotiasujaa selviytymään monista häiriötilanteista ja säästymään mahdollisesti suureltakin harmilta ja vaivalta. Kodin turvallisuutta ja varautumista kannattaakin edistää järjestelmällisesti – ja mieluiten koko perheen voimin.

Tulipalot, onnettomuudet, liikenneyhteyksien katkeaminen, pitkittyneet sähkökatkot, myrskyt tai tulvat... Erilaisia häiriö- ja vaaratilanteita voi sattua melkoinen kirjo, ja myös yksittäisillä kotitalouksilla on merkittävä rooli niihin varautumisessa.

Vanhempi asiantuntija **Ilpo Leino** Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEKistä kehottaa omakotiasujia miettimään jo etukäteen mahdollisia vaara- ja häiriötilanteita – ja ennakoimaan niitä. Hyvällä varautumisella moni uhka on jo osin poistettu, ja mikäli jotain sattuisikin, oikeaan toimintaan on aina

sitää paremmat edellytykset. Omakotiasujan olisi myös hyvä miettiä, millaisia tilanteita asumisessa voi tulla vastaan, missä niistä voi pärjätä itse ja missä tarvitaan apua – ja ennen kaikkea jos apua tarvitaan, mistä sitä olisi saatavilla?

Kodin palotarkastuslista auttaa alkuun

Esimerkiksi nuohous on lakisääteistä ja tärkeä osa omakotitalon paloturvallisuudesta huolehtimista. Moni muu asia voi kuitenkin jäädä unohduksiin ja tekemättä, jos niihin ei tar-

tuta järjestelmällisesti.

Leino vinkkaa ensinnäkin tutustumaan SPEKin nettisivuilta löytyvään Omatoiminen palotarkastus-listaan. Listassa kartoitetaan koko talo ullakosta kellariin saakka, niin keittiötä, makuuhuoneita, saunaa, pesutiloja kuin porraskäytäviäkin myöten.

– Eihän koko listaa tarvitse kerralla käydä läpi, vaan lähtee tekemään sitä vähitellen, yksi asia kerrallaan.

Koska keittiö on kodin sydän, paloturvallisuuden läpikäynti on Leinon mukaan luontevaa aloittaa sieltä. Hän kehottaa kiinnittämään huo-

miota etenkin lieden ympäristöön.

– Joku vakuutusyhtiön edustaja on sanonut kerran hyvin, että keittiö on kotona ainoa huone, jossa on laite, jonka pitää olla välillä todella polttavan kuuma.

Sen mukaisesti ruuanlaittoon tulisi keskittyä rauhassa, ja varmistaa, että puitteet siihen ovat turvalliset. Kokkaamisen lopuksi lieden päälle tai ympärillekään ei saisi jäädä ylimääräistä palavaa materiaalia, joka voisi kaatua lieden päälle ja aiheuttaa vaaran, jos joku ohikulkiessaan onnistuu napsauttamaan lieden vahingossa päälle.

Alkusammutustaidot voivat säästää harmilta

– Jos kotoa löytyy alkusammutuska-lusto, parhaimmillaan tilanteen voi hoitaa niin, että varoitin hälyttää ja palon alku sammutetaan alkusammutuskalustolla, Leino kertoo.

Yksinkertaisimmillaan alkusammutusväline voi olla kuiva kattilankansi, joka sopii tiiviisti pataan ja kattilaan rasvapalon yllättäessä. Jos se ei tehoa, talossa olisi hyvä olla saatavilla sammutuspeite tai jopa käsisammutin.

Kynnys alkusammutuskaluston hankkimiseen madaltui hiukan vuoden 2025 alussa, jolloin voimaan tullut lakimuutos salli myös muunväristen kuin punaisten sammuttimien myymisen kotitalouskäyttöön.

– Siinä mentiin samaan suuntaan kuin sammutuspeitteissä, joissa on tarjolla montaa kuosia. Saadaan se omaan silmään ja makumaailmaan sopiva.

Yksittäisen henkilön on Leinon mukaan kuitenkin harmillisen vaikeaa päästä harjoittelemaan alkusammutusta käytännössä. Hän vinkkaa, että esimerkiksi paikalliset omakotiyhdistykset voisivat tilata jäsenilleen alkusammutuskoulutusta, jolloin hintakin voi olla kohtuullinen. Asiaan kannattaa perehtyä edes netistä löytyvän videomateriaalin avulla.

– Mitä tutumpaa se on edes ajatus-tasolla, sitä helpommin se sitten onnistuu.

Palovaroittimet ja poistumisreitit asukkaiden turvana

Kodin henkilöturvallisuuden osalta ehdoton asia Leinon mukaan on saada asukkaat turvaan esimerkiksi tulipalon syttyessä. Tässä olennaista ovat palovaroittimet – eli siis se, että niitä on riittävästi ja että ne ovat myös toimintakunnossa.

– Säännöksissä on sanottu, että varoittimia pitäisi olla 1 per alkava 60 neliömetriä. Siitä on nyt tullut jotenkin määrittävä tekijä, vaikka laki, joka on sen asetuksen yläpuolella, sanoo että varoittimia pitää olla riittävästi. Siinä ei puhuta neliömääristä mitään, Leino korostaa.

Koska ihminen on nukkuessaan kaikkein haavoittuvuin, hän toteaa palovaroittimia olevan riittävä määrä vasta sitten, kun kaikki nukkuja eli makuuhuoneet sekä ulos turvaan johtavat reitit on suojattu varoittimilla.

– Mitä tämä itse kunkin omakotitalossa sitten tarkoittaa; onko yläaulaa, ala-aulaa, eteistilaa?

Varsinkin kaksikerroksisten pientalojen osalta poistumisreitit ja niiden toimivuus on myös hyvä varmistaa. SPEK on lanseerannut erillisen Perheen pelastautumissuunnitelman, jossa ohjataan käymään läpi kodin poistumisreitit ja harjoittelemaan poistumista. Lasten varttuessa Leinon mukaan on hyvä kartoittaa, ketkä perheestä pääsevät mitenkään nopeasti ulos talosta hätätilanteessa, ja olisiko tämä hyvä ottaa huomioon asumisjärjestelyissä.

– Nuoriso voisi asua yläkerrassa,

kun he pääsevät reippaasti alas ja ulos sieltä.

Viisi perustarvetta varautumisen runkona

Paloturvallisuuden lisäksi kotitalouksilla on tärkeä rooli erilaisiin kriisi- ja häiriötilanteisiin varautumisessa. SPEKin varautumispäällikkö **Markus Latva-aho** neuvoa miettimään kodin varautumista muutaman perustarpeen kautta.

– Eivät ne itse asiassa kauhean monimutkaisia asioita ole. On vettä muutama litra valmiina ja valmis puhdas astia, jolla pystyy hakemaan vettä vedenjakelupisteestä, hän kertoo.

– Ihminen tarvitsee aina vettä, lämpöä ja ruokaa, ja sitten tulevat hygieniä-asiat, että vatsataudit ja muut tartuntataudit eivät ala levitä.

Viidentenä hän mainitsee yhteydet, olivatpa kyseessä sitten puhelin-yhteydet esimerkiksi hätäkeskukseen soittamista varten tai tietoliikenne-yhteydet, joiden avulla voidaan saada tietoa tilanteesta ja vastaanottaa viranomais- ja häiriötiedotteita.

Esimerkiksi patteriradio sisältyy kotivara-listauksiin, mutta löytyy Latva-ahon mukaan loppujen lopuksi melko harvasta kodista. Hän kuvailee sen olevan ”varajärjestelmien varajärjestelmä”, joka liittyy pääasiassa sodan ajan uunkiin ja poikkeusoloihin. Useimmissa häiriötilanteissa ensisijaisia tiedotusvälineitä ovatkin sen sijaan matkapuhelin, televisio, kunnan verkkosivut, paikallisuutiset tai 112 Suomi -sovellus.

Sähkökatko voi katkaista vedensaannin ja lämmityksen

Etenkin puhtaan veden saanti on häiriötilanteissa kriittinen asia. Aiheesta tehdyistä kyselyistä on kuitenkin käynyt ilmi, että vesivarautuminen on Suomessa huonolla tolalla. Latva-aho pohtii suomalaisten tottuneen hyvään vesihuoltojärjestelmään, jonka lisäksi monella on haja-asutusalueella esimerkiksi oma porakaivo.

– Jos tulee sähkökatkos ja porakaivo ei toimi, tai jos kunnalliseen vedenjakeluun tulee häiriötä, veden saanti kuitenkin häiriintyy helposti.

Sähkökatkos voi rampauttaa myös omakotitalon lämmityksen, vaikka käytössä olisi öljylämmitys: jos järjestelmän kiertovesipumppu lamaantuu, talo alkaa viiletä nopeasti. Takka olisi Latva-ahon mukaan hyvä varajärjestelmä ja löytyy useimmista omakotitaloista, mutta on toinen kysymys, onko sitä varten varattu polttopuuta?

– Moni on ollut sitä mieltä, että se on niin kallis järjestelmä, että ei ole joko ostanut takkapuita tai rakentanut takkaa olenkaan.

Hän kehottaa omakotiasujaa miettimään, miten talon – tai ainakin yhden huoneen – saisi pidettyä häiriötilanteissa lämpimänä. Tarvitaanko tilanteessa lisälämmitystä, esimerkiksi kaasulämmittintä tai muuta varalla olevaa järjestelmää?

– Ja pystyykö takalla tekemään ruokaa? Tai onko pihalla kaasugrilli, jolla

PK NUOHOUK
JA KIIINTEISTÖTYÖT OY

NUOHOUK
 info@pknuohous.fi
 Puh. (06) 868 0300

ILMASTOINTI
 joonas.kankainen@pknuohous.fi
 Puh. 050 513 1450

Milloin sinun ilmastointisi on puhdistettu?

Pohjanmaan Ilmastointihuolto Oy

040 521 3756

www.pmih.fi

Sähkökatkos voi rampauttaa myös omakotitalon lämmityksen, vaikka käytössä olisi öljylämmitys: jos järjestelmän kiertovesipumppu lamaantuu, talo alkaa viiletä nopeasti.

voi tehdä ruokaa?

Hädän hetkellä naapuriapu on arvossaan

Latva-Aho toteaa säiden ääri-ilmiöiden yleistyneen viimeisten viiden vuoden aikana.

– Ennen oli syysmyrskyjä, mutta nyt myrskyjä tulee siihen aikaan, kun puissa on vielä lehdet. Siinä on riski, että puita alkaa kaatua ajoväylille, ja kaupungissakin sähkölinjojen päälle. Alueella jäädään vähän eristyksiin, ja veden ja sähkön jakeluun tulee häiriöitä.

Hän lisää myös tulvien määrä samalla kasvaneen.

– Kaupunkitulvia on paljon ja voimakkaita sateita, joissa hulevesiverkoston kapasiteetti ei riitä. Vettä tulee kaduille ja kellareihin ja aiheuttaa teiden sortumia ja vesi- ja sähköongelmia.

Latva-Aho arvioikin häiriötilanteiden olevan siis vain lisääntymään päin. Sitä varten kotivaran tulisi olla kunnossa. Omakotiasujan olisi myös hyvä tarkistaa, onko omassa piha-

piirissä esimerkiksi huonokuntoisia puita, jotka voisivat aiheuttaa haittaa kaatuessaan, ja miettiä pitäisikö ne kaataa jo ennakkoon.

Kodeissa ei tarvitse kuitenkaan varautua erikseen sotaan tai syysmyrskyyn, korostaa Latva-aho. Molemissa tilanteissa tarvitaan perimmiltään samanlaista varautumista. Olen-naista onkin laittaa kotivara kuntoon ja miettiä valmiiksi, mitä taitoja noissa tilanteissa tarvitaan – ja käydä niitä myös yhdessä läpi perheen kesken.

Hän painottaa myös vanhan kunnan naapuriavun merkitystä. Jotta apua olisi tarvittaessa helpompi tarjota ja vastaanottaa puolin ja toisin, omakotiasujien olisi hyvä ottaa tavaksi edes tervehtiä naapureitaan aidan yli.

– Ja jos naapurustossa on iäkkäämpää väkeä, niin talvella vaikka vähän auttelisi heitä.

Lisätietoja kotitalouksien varautumisesta löytyy Suomen kansalliselta varautumissivustolta osoitteesta www.72tuntia.fi ja tulipalojen ehkäisemisestä SPEKin verkkosivuilla www.spek.fi/esta-tulipalo. ■

Teksti: Ulla Sirén

Hus turha roju, tervetuloa levollisuus

Ylimääräisen tavarankasaantumisen karsiminen kotiin kuormittaa mieltä ja haittaa kodin toimivuutta. Millekään uudelle ei tunnu löytyvän tilaa, siivoaminen ärsyttää ja ympäristö näyttää rauhattomalta. Silloin auttaa yksi päätös: nyt karsitaan pois kaikki turha!

Tavarankarsiminen kodista alkaa olla ajankohtaista viimeistään silloin, kun kaapit tuntuvat ahtailta ja epäsiisteiltä, vaikka ne olisivat järjestyksessä. Yhä enemmän tavaraa jää väliaikaisesti näkyville koreihin, laatikoihin tai kasoihin. Ja väliaikainen on toisinaan niin pitkä aika, että siitä tulee pysyvä asiantila.

Johtava asiantuntija **Niina Silander** Marttaliitosta muistuttaa, että tilan vapautuminen voi selvittää myös mielen kaaosta. Siisti ja selkeä koti on rauhoittava: se luo mielikuvan hallittavuudesta ja helppohoitoisuudesta.

Tavarakasoja selvittäessään saat-
taa sitä paitsi tehdä löytöjä jo unoh-

tuneiden tavaroiden joukosta, ja inostua niiden kautta jostakin uudesta asiasta – tai vanhasta, joka on jostakin syystä joutunut elämässä takalalle.

Tavara tapaa kasaantumaa

Tavaraa kertyy kodin nurkkiin monenlaisista syistä. Joskus turhiksi tulleita tavaroita, kuten lasten pieneksi jääneitä vaatteita, ei vain jaksaa tai ehdi alkaa selvittää. On helpompaa syätä ne varastoon odottamaan otollisempaa hetkeä.

Yleinen syy panna käytöstä poistettua tavaraa talteen on oletus, että

sitä voi vielä joskus tarvita. Tavarankarsimiseen sisältyykin aina riski, että hävitetään jotakin, jota myöhemmin kaivataan, mutta loppujen lopuksi harva käyttöesine on kokonaan korvaamaton.

Niina Silander kannustaa ajatustestiin, milloin viimeksi on todella tarvinnut esimerkiksi hylättyjä urheiluvälineitä tai vanhoja vaatteita. Jos jokin tavara on ollut monta vuotta kokonaan poissa käytöstä, sitä tuskin tarvitaan jatkossakaan.

Myös uudet elämäntilanteet vaikuttavat kodin esineiden määrään. Kun kaksi ihmistä muuttaa yhteen, kummallakin on mukanaan aikai-

semmin hankitut tavaransa. Uudessa kodissa ei välttämättä ole tarvetta kahdelle leivänpaahtimelle, kahvinkeittimelle tai imurille, mutta toisen voi viedä varastoon ja ottaa esille sitten, kun ensin käytössä ollut tulee tiensä päähän. Samalla logiikalla tulee kuitenkin laitettua talteen kaikkea sellaista, jolle ei koskaan löydy käyttöä taloudessa.

Ylimääräistä tavaraa voi lisäksi kulkeutua kotiin, vaikka sitä ei varsinaisesti hankkisi itse. Yksi tavallinen tapa on kuolinpesien selvitys, jonka seurauksena täytyy ottaa vastaan omien vanhempien tai muiden läheisten henkilökohtaista omaisuut-

ta. Myös perheen opiskelemaan läh-tevä nuoriso saattaa jättää säilytettä-väksi kaikenlaista, jota myöhemmin ehkä tarvitsee – tai sitten ei.

Kirppiskassi tunteiden tueksi

Tunnesyyt ovat vahva vaikutin säi-löä erilaisia esineitä kotiin. Yhdelle muistot menneistä elämänvaiheista liittyvät tiettyihin esineisiin; jollekul-le tutut tavarat ympärillä tuovat mer-kittävän turvallisuudentunteen. Jotkut pitävät tärkeänä, että suvun esi-neperintöä säilyy jälkipolville.

Sellaisista tavaroista luopuminen voi tuntua siltä, kuin hyvästelisi samalla muistonsakin.

– Niin ei tietenkään tarvitse eikä pi-däkään tehdä. Käsitteenä turha ta-vara merkitsee eri ihmisille eri asi-aa. Tavarankarsiminen ei ole samaa kuin pyrkiminen äärimmäiseen mi-nimalismiin. Se tarkoittaa, itselle so-pivan, hallittavissa olevan tavaramäärän tavoittelua, Niina Silander selittää.

Silanderilla on tarjota täsmäniksi, joka voi auttaa valinnan vaikeudessa: pakataan mahdollisesti pois lähtevät esineet puhtaina ja lajiteltuina erilli-seen kassiin, joka pannaan sellaise-naan sivuun, mutta säilytetään edel-leen kotona.

– Kirppiskassi on valmiina vietä-väksi pois, mutta sieltä voi vielä ha-kea takaisin tavaroita, joita kaipa-a tai tarvitsee. Jos pakattu kassi on odotel-lut pitkään ilman, että kukaan on ha-lunnut ottaa sieltä mitään, sen laitta-minen eteenpäin helpottuu. Luopu-minen on silloin tavallaan jo tehty, hän sanoo.

Yksi hylly kerrallaan

Jos koko koti tuntuu olevan täynnä tavaraa, ja selvittämättömiä koreja, kasseja ja muovipusseja lojuu joka kaapin alahyllyllä, kannattaa aloittaa siivous yhdestä rajatusta kohteesta, Niina Silander neuvoo.

– Koko urakka voi tuntua ajatukse-nakin niin isolta, että siihen ei mil-lään jaksa tarttua. Siksi on parasta olla miettimättä sitä kokonaisuutena, vaan pieninä osina, joita voi laittaa kuntoon yksi kerrallaan, hän ehdottaa.

Esimerkiksi voi aloittaa keittiön mukihyllystä tai eteisen lapas- ja vil-lasukkakorista ja miettiä, mitkä tava-roista oikeasti ovat käytössä ja mit-kä jäävät aina kaapin perälle. Pois-tamalla ylimääräiset joukosta saa tehtyä tilaa niille, joita oikeasti käy-tetään ja tarvitaan. Kun huomaa on-nistuvansa yhdessä kohdassa, tava-roita karsivaa siivousta voi vähitellen laajentaa, kunnes koko koti on käy-tä läpi.

Projekti ei silti lopu vielä siihen. Poistettu tavara pitää lajitella ja hoi-taa asianmukaisella tavalla eteen-päin. Tuttu perusohje on jakaa tava-rat kolmeen ryhmään: hyväkuntoi-siin ja arvokkaisiin, jotka voi muuttaa rahaksi, ehjiin ja siisteihin mutta ra-hallisesti vähäarvoisiin, jotka voi lah-joittaa pois, sekä rikkiinäisiin ja muu-ten käyttökeltvottomiin, joiden osoite

on jätteenkierrätys.

– Jos ei ole aikaisemmin tottunut myymään omia tavaroitaan, kan-nattaa ensin tutustua netti- tai fyy-sisiin kirpputoreihin ja tutkia ja ver-tailla niiden hintatasoa, jotta oppii hinnoittelemaan tavarat sopivas-ti. Arvokkaiden esineiden hintaa, tai sellaisten, joiden arvosta on epävar-ma, on hyvä kysyä erikseen asiantun-tijalta, vaikkapa panttilainaamosta tai antiikkiliikkeestä, Niina Silander neuvoo.

Jotkut kirpputorit ottavat tavaraa myyntiin myös sillä periaatteella, että ne hoitavat asiakkaan tuomien tava-roiden hinnoittelun ja myynnin, ot-tavat provision itselleen ja maksavat loput asiakkaalle.

Hyödytön muuttuu avuksi

Moni haluaisi mielellään ohjata it-selleen tarpeettomat esineet hyvän-tekeväisyyteen. Siihen on monia eri-laisia tapoja riippuen siitä, millaisesta tavarasta on kysymys.

Yksi osoite ovat tietysti hyvänte-keväisyysjärjestöt. Muun muassa UFF, Fida, SPR:n Kontti ja Pelastus-armeija ottavat vastaan ehjiä ja siis-tejä huonekaluja, vaatteita ja kodin käyttöesineitä, samoin koriste-esi-neitä, ryijyjä, tauluja, valaisimia ja muuta kodinsisustukseen liittyvää. Myös kierrätyskeskuksiin voi viedä vastaavia tavaroita. Monilta järjes-töiltä ja kierrätyskeskuksilta voi tila-ta hakijan, joka noutaa lahjoituksen kotoa asti.

– Hyväntekeväisyyteen voi lah-joittaa monenlaista tavaraa, kunhan muistaa pari tärkeää asiaa. Ensinnä-kin kaikkien lahjoitustavaroiden täy-tyy olla käyttökuntoisia, ehjiä ja puh-taita. Rikkiinäiset vaatteet tai vaikka lelusarjat tai palapelit, joista puuttuu osia, eivät ole kelpollisia lahjoitus-tavaroita vaan jätettä. Toiseksi pitää varmistua siitä, että lahjoitukselle on tarve. Kaikki mahdollinen ei ole ter-vetullutta joka paikkaan, joten kan-nattaa aloittaa kysymällä, Niina Si-lander muistuttaa.

Tavarat voi toki myös myydä itse ja lahjoittaa rahat haluamaansa koh-teeseen.

Jotkut tarvikkeet, jotka eivät enää kelpaa kierrätykseen ihmisten hy-väksi, voivat löytää paikkansa muu-alta. Kuluneet ja nuhruiset patjat, tä-kit, huovat, tynnyt, lakanat ja pyyh-keet voi lahjoittaa löytöeläinkotei-hin, joissa niitä käytetään nukkuma- ja hoitoalustoina. Niidenkin tarvetta pitää tietenkin tiedustella ensin vas-taantotajalta, ja ne on lahjoitettava puhtaina, kuten ihmistenkin käyt-töön tulevat tavarat.

Nopea kierrätys säästää

Niina Silander muistuttaa, että tava-roiden kierrättämisen tavoitteena on ennen kaikkea niiden pitkä käyttöikä, joten parasta olisi saada ne eteen-päin nopeasti. Nurkkiin seisomaan jäänyt ja unohtunut tavara vanhe-nee. Muoti muuttuu, harrastusväli-neet kehittyvät, vanha elektroniikka ei kykene yhteistyöhön uudempien

Punainen Risti
Länsi-Suomen piiri

SPR

Reshop

Pienen budjetin sisustusmyymälä

Reshop Chydenia
Tehtaankatu 3-5, Kokkola
puh. 040 552 1298
spr-reshop.fi/myymala/kokkola-chydenia/

Reshop Kokkola
Vaunumiehenkatu 4B, Kokkola
puh. 040 552 1298
spr-reshop.fi/myymala/kokkola/

Freepik

laitteiden, tallenteiden ja liitântöjen kanssa. Sinänsä käyttökuntoiset esi-neet muuttuvat jätteeksi, koska aika ajaa niiden ohi.

Varastokomeron pimeydessä hyö-dyttömänä lojuva tavarakasa voisi sitä paitsi helpottaa jonkun elämää jossakin toisaalla. Kierrätyskeskuk-seen viety lastensänky voi ratkaista yhden perheen akuutin ongelman; kasa hylättyjä matchbox-autoja taas saattaa sisältää aarteita, jota keräilijä on pitkään metsästänyt.

Hankalimpia ovat ongelmaesineet, kuten muodista poistuneet vaatteet tai esimerkiksi sukulaisten arvotto-mat sisustustaulut. Kuka huolii 20

vuotta vanhoja vauvan potkukousuja tai tauluja, joissa kehykset ovat kuvaa arvokkaammat?

Niina Silander muistuttaa, että kirppistely on nykyään suosiossa, ja se taas tarkoittaa, että retro kelpaa.

– Nykyaikana ei ole olemassa vain yhtä muotia, vaan monien mieles-tä vanha ja erikoinen on kiva, ja he etsivät juuri sitä. Siksi veisin arvot-tomilta tuntuvat mutta ehjät ja käyt-tökelpoiset esineet joka tapaukses-sa kirpputorille tai kierrätyskeskuk-seen. Aivan kaikelle ei löydy ostajaa, mutta ylläpitäjät osaavat hoitaa sel-laiset oikeaan lajitteluun, hän roh-kaisee. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Radiosta tuli suomalaisten yhteinen kansanhuvi

1920-luvulla Suomi oli nuori tasavalta, joka vasta rakensi monia tärkeitä instituutioita. Esimerkiksi säännöllinen yleisradiotoiminta alkoi meillä vuonna 1926, tarkalleen sanottuna perjantaina 9. syyskuuta. Suomen Yleisradio, ystävien kesken Yle, viettää siis tänä vuonna 100-vuotisjuhlavuottaan!

Lähetyksen kuulutti alkaneeksi kulttuuripersoonaa,

oopperalaulaja Alexis af Enehjelm, josta tuli siten Ylen ensimmäinen kuuluttaja. Saman vuoden joulukuussa alkoi muun muassa Markus sedän Lastentunti, joka ilahdutti lapsia huikeat kolmekymmentä vuotta. Ensimmäisenä vuotenaan Yle aloitti myös kielenopetuksen, radioinnit eduskunnasta sekä sinfoniakonserttien lähettämisen.

Aluksi ohjelmia tallennettiin vain kokeeksi, joten Yleisradion ensimmäisiltä vuosilta ei ole harmillisesti säilynyt ohjelmia kuultavaksi. Radio säilyi kuitenkin suomalaisten välineenä 1950-luvun loppuun saakka, jolloin hiljalleen yleistyntynyt televisio alkoi korvata sen kansanhuvina.

Lähde: www.yle.fi

Freepik

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehestä.

RISTIKKO

Kitukasvuinen

Kouluista

Suussa

Ällöt-
tää

Säädetyt

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Arabivaltio

Satu-
renki

RISTIKKO

Kitukasvuinen Kouluista Suussa Ällöt-tää Säädetyt Arabivaltio Satu-renki

Sotkevaa **Elokuvan teossa Tuliterä Alut** **AUTS!** **Mai-nio** **Kamu** **Suo-jia** **Lu-paus** **Kiina, Japani Pih** **Olo-tilat** **Tyyli** **Khalifa Leoni**

Sakki-verbi Miehiä **Vahvat** **Reikiä AUKI** **Merellä Pitkäripaisia** **Pääkaupunki Karkailut** **Näyt. Suvanto** **-joki Juhla-Nauru** **Vel-loa** **Hai-sevia** **Vao-tus**

Jä-tit Matka Level **Pääkaupunki Karkailut** **Musta-kin** **Kulku-väylä** **-1-** **-uni**

Lei-ville **Pys-tyssä** **Poi-kia** **Lanka-kin** **Omenan omistaja ? Ruuh-kaiset** **Maha -1.**

Se pitää! **Tottu-mus** **Nopea luku**

LASITEKIN TUOTTEILLA LUKSUSTA ARKEEN

UNELMIESI LASITERASSI

Toteutamme unelmiesi terassin toiveidesi mukaan, perustuksista alkaen aina viimeisiä viimeistelyitä myöten.

- Terassilasit • Saunan lasiseinät • Erikoislasit ja peilit
- Mittatilaus eristyslasit ja tasolasit • Polykarbonaatit

Lasit kätevästi myös verkkokaupasta!
Hyödynnä rahoitusmahdollisuus

www.lasitek.fi

LASITEK

040 754 6413 ■ Pajatie 23, 85500 Nivala

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Tykkää

meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Omakotitalon kauppa – mitä ostajan tulee tietää

Omakotitalon ostaminen on monelle elämän suurin taloudellinen päätös. Samalla se on myös juridisesti monimutkainen sopimus, johon liittyy useita riskejä – etenkin, jos talo on käytetty ja sen kunto ei ole täysin selvillä. Useimmat ongelmat kiinteistökaupoissa eivät johdu tahallisesta vilpistä. Ongelmia aiheuttaa se, että osapuolet eivät ole ymmärtäneet vastuitaan ja velvollisuuksiaan ennen kaupan tekoa. Toisaalta on tyypillistä, että kaupan osapuolet ovat toimineet huolellisesti ja niin kuin pitää, mutta tästä huolimatta rakennuksessa ilmenee ongelmia kaupan teon jälkeen.

Ostajan tärkein velvoite on huolehtia selonottovelvollisuudestaan eli tehdä huolellinen tarkastus kiinteistöllä ennen kaupantekoa. Jos ostaja laiminlyö tämän, hän ei voi myöhemmin vedota virheeseen, joka olisi ollut havaittavissa ennakkotarkastuksessa.

Ostajan ennakkotarkastusvelvollisuuden ”toinen puoli” on myyjän tiedonantovelvollisuus. Myyjällä on velvoite antaa kaikki sellaiset tiedot ostajalle, joilla voi olla vaikutusta kaupasta päättämiseen.

Moni ostaja luottaa siihen, että kun kuntotarkastusraportti on kunnossa, talon ostaminen on turvallista. Todellisuudessa raportti on usein vain pintapuolinen arvio, joka ei paljasta rakenteiden sisäisiä ongelmia. Ra-

portin lukeminen kriittisesti on tärkeää, ja tarvittaessa kannattaa käyttää omaa asiantuntijaa, esimerkiksi rakennusinsinööriä, joka voi arvioida esim. mahdollisten riskirakenteiden kuntoa. Hyvässä kuntotarkastusraportissa on selkeästi mainittu talon puutteet ja mahdolliset lisätutkimustarpeet. Mikäli näihin tutkimuksiin ei ryhdytä ennen kauppaa, ostaja ottaa mahdollisesti jopa merkittävän riskin.

Ostajan tulee olla realistinen talon kunnan suhteen. Erityisesti vanhoissa taloissa voi tulla ilmi yllätyksiä kaupan jälkeen. Kun hankitaan kymmeniä vuosia vanhaa taloa, ostajalla on toivottavasti ainakin jonkin verran joustovaraa budjetissa mahdollisiin yllättäviin korjauksiin liittyen. Rakennusteknisten asioiden lisäksi on syytä tutustua mm. rakennuslupa-asiakirjoihin, kaavaan ja rasitteisiin.

Kauppakirjaluonnokseen on syytä tutustua tarkoin ennen sen allekirjoittamista. Sen sanamuodot määrittävät, mitä osapuolet ovat sopineet – ja mitä eivät. Erityisesti mahdollisiin vastuunrajoituslausekkeisiin on kiinnitettävä huomiota.

Mikäli kiinteistössä havaitaan kaikesta huolellisuudesta huolimatta virhe kaupan teon jälkeen, ostajan tärkeä velvollisuus on reklamoida myyjää kohtuullisessa ajassa ja lain edellyttämällä tavalla eli ilmoittamalla sekä virhe että vaatimukset.

KULTAHOPEA KIERTUE

OSTAMME KULTAA, HOPEAA, ARVO- JA KERÄILYESINEITÄ

Pöytähopea • kultaharkot • romukulta • romuhopea
• kellot • kolikot • setelit • Moneta • militaria • arvoesineet
• keräilytuotteet • vanhoja rahoja • vinyylilevyjä • rihkamaa yms.

 kultahopea kultahopea kultahopeasivu

 Palvelemme myös
10 myymälässä ympäri Suomen

Kiertueaikataulu

Olemme parkkipaikalla

12.02.2026 Torstai

10:00-10:40 Kälviä tori
11:00-11:40 Rytinmäki K-Market
12:00-14:00 Kokkola tori
14:30-15:00 Luoto kirjasto
15:30-17:00 Pietarsaari tori
17:30-18:00 Kruunupyy Osuuspankki
18:15-18:45 Sokojan kylätalo
19:00-19:30 Alaveteli kirjasto

13.02.2026 Perjantai

09:00-09:30 Purmo Uffes Mat Cafe
10:00-11:00 Uusikaarlepyy tori
11:30-12:00 Jepua kirjasto parkkipaikka
12:30-13:30 Härmä tori
14:00-14:30 Korttesjärvi tori
15:00-15:30 Evijärvi Mäntyhovi
16:30-17:00 Perho K-Market
17:30-18:00 Halsua Osuuspankki
18:30-19:00 Lestijärvi tori

14.02.2026 Lauantai

09:00-09:45 Teerijärven Apteekki
10:00-11:00 Kaustinen pelimannitori
11:15-11:45 Veteli SEO
12:30-13:30 Lappajärvi Maneesitie 1
parkkipaikka
14:00-14:30 Vimpeli SEO
15:00-16:30 Alajärvi tori
17:15-18:00 Kauhava K-Supermarket
18:30-19:00 Alahärmä Neste Power Parki

15.02.2026 Sunnuntai

10:00-11:00 Kauhava tori
11:30-12:30 Lapua tori
13:00-13:30 Isokyrö, Neste express
14:00-14:30 Neste Vähäkyrö Tervajoki
15:00-16:30 Laihia tori (lipposentie 2)
17:00-18:00 Maalahti K-Market
18:25-19:00 Petalax K-Market
19:30-20:00 Sundom K-Market

16.02.2026 Maanantai

09:00-09:30 Sulva M-Market
10:00-11:30 Vaasa kauppatori
12:00-13:00 Mustasaari tori
13:30-14:30 Vöyri tori
15:00-15:30 Vaasa K-Market Koulukatu
15:45-16:15 Vaasa rautatieasema
16:30-17:00 Vaasa K-Supermarket Huutoniemi
17:15-18:15 Kivihaka Citymarket
18:30-19:00 Vaasa Suvilahti K-Market

17.02.2026 Tiistai

10:00-11:00 Närpiö tori
11:30-12:00 Kaskinen tori
12:30-13:30 Kristiinankaupunki tori
14:00-14:30 Lappfjärd SEO
15:00-15:30 Karijoki kirjasto
16:00-17:00 Teuva tori
17:30-18:00 Jurva tori
18:30-19:00 Kainaston koulu

18.02.2026 Keskiviikko

10:00-11:00 Kauhajoki tori
11:30-13:00 Kurikka tori
13:30-14:00 Koskenkorva SEO
14:30-15:30 Ilmajoki tori
16:00-17:30 Seinäjoki Minimani
18:00-18:30 Nurmo K-Market
18:45-19:15 Seinäjoki rautatieasema

19.02.2026 Torstai

09:00-09:30 Ylistaron kirjasto
10:00-11:00 Seinäjoki keskustori
11:45-12:30 Jalasjärvi tori
13:00-14:00 Peräseinäjoki tori
14:45-15:45 Kuortane tori
16:15-17:30 Alavus K-Supermarket
18:00-18:45 Ähtäri tori
19:15-20:00 Virrat tori

23.02.2026 Maanantai

13:00-13:30 Virrat tori
14:15-14:45 Ähtäri tori
15:30-16:00 Alavus K-Supermarket
16:45-17:10 Koura Kourahalli
17:30-19:00 Seinäjoki Minimani

24.02.2026 Tiistai

09:00-09:45 Kivihaka Citymarket
10:00-11:30 Vaasa, tori
12:00-12:45 Laihia, tori
13:30-14:00 Koskenkorva SEO
14:15-15:00 Ilmajoki tori
15:30-16:00 Nurmo K-Market
16:30-17:00 Ylistaro St1
17:20-18:00 Isokyrö, Neste express
18:30-19:00 Vaasa K-Market Vanha Vaasa

25.02.2026 Keskiviikko

09:00-09:45 Sundom K-Market
10:00-11:30 Vaasa Prisma Liisanlehto
12:00-12:30 Maalahti K-Market
13:00-13:30 Korsnäs Sale
14:15-15:00 Närpiö tori
15:30-16:15 Kaskinen tori
16:45-18:00 Kristiinankaupunki tori

26.02.2026 Torstai

09:00-09:30 Isojoki K-Market
10:00-10:30 Lappfjärd SEO
11:00-11:30 Karijoki kirjasto
12:00-12:45 Teuva tori
13:15-14:00 Kauhajoki tori
14:30-15:30 Kurikka tori
16:00-16:30 Jurva tori
17:15-18:00 Sundom K-Market

27.02.2026 Perjantai

10:00-11:00 Mustasaari tori
11:30-12:15 Vöyri tori
12:45-13:15 Ylihärmä Lakiantori
13:45-14:30 Kauhava tori
15:00-15:45 Lapua tori
16:15-16:45 Ylistaro St1
17:15-18:00 Laihia, tori
18:30-19:00 Vaasa Suvilahti K-Market

01.03.2026 Sunnuntai

10:00-10:30 Koivulahti K-Market
11:15-11:45 Oravainen kunnankirjasto
12:15-12:45 Jepua kirjasto parkkipaikka
13:15-14:30 Uusikaarlepyy tori
15:00-16:00 Pietarsaari tori
16:15-16:45 Kruunupyy Osuuspankki
17:15-18:00 Kokkola tori
18:10-18:40 Rytinmäki K-Market
18:50-19:20 Kokkolan rautatieasema

05.03.2026 Torstai

09:00-09:45 Oulunsalo ST 1
10:00-11:15 Kempele tori
11:45-12:15 Paavola SEO automaattiasema
12:45-13:15 Vihanti SEO
13:45-14:15 Oulainen tori
14:45-15:15 Ylivieska tori
16:00-16:30 Toholampi tori
17:15-18:00 Kaustinen pelimannitori
18:10-18:30 Veteli SEO
18:50-19:20 Halsua Osuuspankki

06.03.2026 Perjantai

09:00-09:30 Teerijärven Apteekki
10:00-10:30 Evijärvi Mäntyhovi
11:00-11:30 Vimpeli SEO
12:00-12:30 Alajärvi K-Supermarket
13:00-13:30 Lehtimäki Kirjasto
14:00-14:30 Ähtäri tori
15:00-15:30 Virrat tori

NÄISTÄ MAKSOIMME

2300€

2400€

1300€

7300€

12500€

Varaa aika helposti netissä

kultahopea.fi

Kotikäynnit ja tiedustelut 0800 150 050

Gold Store Finland Oy • Myymälät (osto sekä myynti)

Espoo Harakantie 2, 02650, ti-la 10-18 • **Helsinki** Annankatu 6, 00120, ma-pe 12-19, la 10-15 • **Helsinki** Askaistenpolku 2, 00300, ti-pe 9-17
Helsinki Hollantilaisentie 9, 00330, ma-pe 10-18 • **Hyvinkää** Uudenmaankatu 29, 05800, ma-pe 9-17 • **Hämeenlinna** Viipurintie 32, 13210, ma-pe 10-18
Tampere Aaltosenkatu 27, 33500, ma-pe 10-18 • **Turku** Yliopistonkatu 24, 20100, ti-la 10-17 • **Vantaa** Topaasikuja 2, 01700, ma-pe 9-17